

Rabčiansky 3/2009
Bezplatne

RABČIANSKY CHÝRNIK
1. MIEŠTO v celošt. súťaži
MIESTNE NOVINY 2007

POZEMKOVÉ ÚPRAVY 4, 5
HLAS RABČIAN. ĽUDU ... 3
ZO ZASADANIA 2,3

PRÍVALOVÁ POVODEŇ . 11
PREDCHÁDZANIE ŽIVLOM 12
POVODNEVSOL. POTOKU 12

IX. DNI RABČE 15
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 14
NOVÝ URBÁRSKY DOM 13

PREŽILA OSVIENČIM 17
HASIČSKÝ DEŇ 16
ROK MEDZI VAMI 18

ÚSPEŠNÝ MOTORKÁR 23
AKTIVITY MLADÝCH .18 - 21
FUTBAL KONČÍ I ZAČÍNA 24

PREHLÁSENIE S VYKONANÍM POZEMKOVÝCH ÚPRAV DORUČTE NA ÚRAD DO KONCA AUGUSTA!

Len čo príde vymerať geodet obecnú cestu, stavebný pozemok, začína hnev. Užívanie nesedí aj niekoľko metrov s vlastníctvom. Ďalšie niekoľko ročné zvady sú, keď sa hľadá dohoda užívateľa so spoluvlastníkmi. Nesedia mapy, je veľa spoluvlastníkov, prevody sú čoraz ťažšie... napriek tomu väčšina vlastníkov pozemkov doposiaľ nedoručila na obecný úrad podpísané prehlásenie, aby mohli začať pozemkové úpravy za peniaze EÚ. Taká šanca sa už nezopakuje. Naším vnukom prenecháme ešte väčšie peklo ako, zažili tí, čo si už vybavovali stavebný pozemok.

V. Briš

14. JÚN Účastníci prvého verejného hovoru s vlastníkmi pozemkov o pozemkových úpravách

EFOTO V. BRIŠ

VÝPADOK PRÍJMOV dosahuje až štvrtinu

Obec musí riešiť najväčší výpadok príjmov z rozpočtu v čase rozbehnutých veľkých investičných akcií hrađených z fondov EÚ. Poslanci rozhodnú, čo vyškrtnú z rozpočtu obce.

V. BRIŠ

ZA SKLÁDKY BUDÚ STÍHANÍ VLASTNÍCI

Doposiaľ občanom bolo jedno, keď ich sused vyviezol k potoku, rieke, k lesu domový odpad. Obec sankciovalo životné prostredie a obec na náklady nás všetkých zlikvidovala skládky. Teraz to čaká vlastníkov.

— OCÚ

TREBA NÁM OBEČNÉ CESTY?

Obec bude postupne spravovať len tie obecné cesty, ktoré budú vlastníctvom obce. Ak nebude cesta prevedená na obec a vyňatá z pôdneho fondu, nebude možné stavať domy. Zatiaľ to ide, ale dokedy?

V. BRIŠ

ETERNIT obsahuje rakovino- tvorný azbest

Nevyvážajte eternitovú krytinu na cesty, k potokom... Vdýchnutie čiaščočiek azbestu z nej spôsobuje rakovinu. Likvidovať ho môžu len špecializované firmy!!!

— RED

MUSÍME TRIEDIŤ DOMOVÝ ODPAD!

Od nového roku obec nevysype smetnú nádobu, ak v nej bude domový odpad, ktorý sa triedi: plasty, sklo, papier, kov. Ak budete zle triediť plasty, sklo, papier, obec bude musieť na naše náklady ho znovu vytriediť.

— OCÚ

ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

UZNESENIA SÚ SKRÁTENÉ.
Zápisnice obecného zastupiteľstva (OZ) s uzneseniami, rozpočet obce a všeobecne záväzné nariadenia (VZN) sú voľne dostupné na www.rabca.sk

UZNESENIE Č. 5/2009 z riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Rabča zo dňa 26. júna 2009:

A. Berie na vedomie

1. Vyhodnotenie uznesenia Obecného zastupiteľstva obce Rabča zo dňa 30. 4. 2009 predložené hlavným kontrolárom obce.

2. Vyjadrenie ČSOB, J. Milca 780/14, Žilina, že nemajú záujem o ponúkané priestory obcou Rabča na zriadenie banky v doterajších priestoroch SS Námestovo.

(POZNÁMKA:

Oslovené boli písomne aj ďalšie banky TATRA banka a Poštová banka, ale ani tie neprejavili záujem o uvoľnené priestory).

3. Správu hlavného kontrolóra obce Rabča, JUDr. Dušana Krišku o kontrolnej činnosti za mesiac máj – jún/2009.

4. Informáciu p. Anny Brišákovskej o neustátom vytápaní jej pozemku a rodinného domu v čase dažďov.

5. Žiadosť Anny Volfovej z Klína o prejednanie zmluvy pod miestnu

komunikáciu na ul. Lúčna s tým, že uvedenú žiadosť bude riešiť prednosta Obecného úradu v Rabči, Ing. Vladimír Briš s vlastníkom na ul. Lúčna.

6. Informácie starostu obce Rabča o pripravách a programe na „Dni Rabče“.

B. Schvaľuje

4. Máriu Fuskovú, pracovníčku Obecného úradu Rabča a Štefana Raticu, vedúceho RABČAN, obecné služby Rabča za nových členov Komisie životného prostredia, verejného poriadku a výstavby.

5. Žiadosť Štefana Martvoňa a manž. Marty z Hruštína za účelom úpravy terénu pri novostavbe rodinného domu, a to zabezpečením návozu potrebného množstva štrku alebo iného násypového materiálu z dôvodu, že žiadatelia si na vlastné náklady zabezpečili návoz 15 tatier sutiny za podmienky, že p. Marta Martvoňová podpíše kúpno-predajnú zmluvu na miestnu komunikáciu Ūbočná.

6. Žiadosť p. Miroslava Odumorka a manž. Vieiry z Rabče o návoz štrku na ulicu Konečnú z dôvodu, že na svoje náklady zabezpečovali jej úpravu.

7. Zámennú zmluvu medzi Jaromírom Ratičákom a manž. Martinou z Námestova a ob-

OBECNÝ ÚRAD UŽ AJ NA PRÍZEMÍ V BÝVAJÉJ SLOVENSKEJ SPORTEĽNE:MATRIKA, POKLADŇA, PODATEĽŇA, EVIDENCIA OBYVATEĽOV

cou Rabča za cenu 1 € a to parcely KN-C č. 4464/15 a 4464/16 k. ú. obce Rabča.

8. Žiadosť Ladislava Pidiťka a manž. Denisy z Oravskej Polhory o výstavbu rodinného domu a súhlas na vyňatie z PPF na parc. KN-C č. 2105/58 – orná pôda o výmere 333 m², parc. KN-C č. 2105/59 – orná pôda o výmere 198 m² a parc. KN-C č. 2105/60 – orná pôda o výmere 101 m² k. ú. obce Rabča.

9. Žiadosť Petra Pikoša a manž. Zuzany z Rabče na výstavbu rodinného domu na parc. KN-C č.

6343/4 a 6344/2 k. ú. obce Rabča, list vlastníctva č. 4691...

10. Žiadosť Jozefa Brišáka a manž. Evy z Rabče, a to na parc. KN-C č. 9036 a 9037 k. ú. obce Rabča a súhlas na vyňatie z PPF na parc. KN-C č. 9036 – TTP o výmere 435 m², KN-C č. 8630/6 – orná pôda o výmere 215 m², list vlastníctva č. 1404... za podmienky znížiť výšku prístupovej cesty priečnej k novostavbe rodinného domu.

11. Žiadosť Dominika Miškoviča a manž. Bc. Zdenky rod. Kormanovej z Rabče a to na parc. KN-C č. 8422/1 a 8422/6 k. ú. obce Rabča a súhlas na vyňatie z PPF na parc. KN C č. 8422/1 – orná pôda o výmere 770 m² a KN C 8422/6 – orná pôda o výmere 437 m², list vlastníctva č. 3572, 4371, 4372... za nasledovných podmienok: že žiadateľom nebude obec zabezpečovať vývoz snehu a vývoz tuhého komunálneho odpadu.

12. Žiadosť Ľuboša Metesa z Rabče o výstavbu polyfunkčného domu na parc. KN C č. 677/1 k. ú. obce Rabča, list vlastníctva č. 4674... za podmienky vytvorenia dostatočného počtu parkovacích plôch a zabezpečiť prekládku a úpravu jestvujúcej autobusovej zastávky

na náklady žiadateľa.

13. Žiadosť Zuzany Andackej a Martina Andackého z Čabu, okr. Nitra o vydanie predbežného súhlasu na výstavbu malého letného domu na parc. č. KN-E 3781 k. ú. obce Rabča za podmienky vlastníckeho vysporiadania pozemku a že inžinierske siete si žiadatelia zabezpečia na vlastné náklady.

14. Žiadosť Petra Briša a manž. Zuzany, rod. Prišenžňákovskej z Rabče a to na parc. KN-C č. 7949/6 k. ú. obce Rabča a súhlas na vyňatie z PPF na parc. KN-C č. 7949/6 – orná pôda o výmere 400 m², list vlastníctva č. 3511, 4502....

15. Revitalizáciu centra obce Rabča – Námestie Gacel'a to:

a) Predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci výzvy ROP-4.1a-2009/01 ROP za účelom realizácie projektu „Revitalizáciu centra obce Rabča – Námestie Gacel'“, ktorého cieľ sú v súlade s platným územným plánom obce a platným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce;

b) Zabezpečenie realizácie projektu obcou Rabča po schválení žiadosti o NFP;

c) Financovanie projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov

Práce v interiéri materskej školy

FOTO V. BRIŠ

na projekt vo výške 50 000 eur (1 506 300 Sk).
16. Nadstavbu 24 b. j., Rabča, Bystrá 336 z Fondu rozvoja bývania.

17. Prepracovať a predložiť štúdiu na Dom smútku s cieľom znížiť náklady na jeho výstavbu.

18. Informáciu o pedagogicko-organizačnom a materiálno-technickom zabezpečení výchovno-vzdelávacieho procesu, predloženú riaditeľom ZŠ s MŠ, Mgr. Jánom Pienčekom.

C. Odporúča

Žiadateľke p. Márii Michalákovskej z Rabče riešiť miestnu komunikáciu k jej stavebnému pozemkom s vlastníkmi – obec nie je vlastník.

D. Neschvaľuje

1. Žiadosť Ing. Vladimíra Kubaláka z Námestova o umiestnenie automatov

na kávu a kusový tovar vo vestibule ObZS v Rabči.

2. Zatiaľ žiadosť Martina Mešku a manž. Ingrid z Rabče a to na parc. KN-C č. 3700/48 k. ú. obce Rabča a súhlas na vyňatie z PPF na parc. KN-C č. 3700/48 – TTP o výmere 665 m², list vlastníctva č. 4548... Uvedenú žiadosť prešetrí Komisia ŽP, ktorá následne uvedenú žiadosť predloží opätovne na najbližšie zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča.

3. Zatiaľ žiadosť Jura Hrubjaka a manž. Silvie Hrubjákovskej z Oravskej Polhory a to na parc. KN-C č. 1820/6 k. ú. obce Rabča a súhlas na vyňatie z PPF na parc. KN-C č. 1820/6 – orná pôda o výmere 555 m². Uvedenú žiadosť prešetrí Komisia ŽP, ktorá následne uvedenú žiadosť predloží opätovne na najbližšie zasadnutie Obec-

ného zastupiteľstva obce Rabča.

4. Žiadosť o zabezpečenie úhrady škody na motorovom vozidle p. Milana Vronku, bytom Rabča, Radová 462. Žiadateľ musí predložiť na Obecný úrad v Rabči znalecký posudok na poškodené osobné motorové vozidlo pred opravou a po oprave.

D. Ukladá

1. Vedúcemu RABČAN, obecné služby Rabča zhodnotiť stav prístupovej cesty (nová ul. Úbočná) na základe ústnej žiadosti p. Anny Brišákovskej a p. Janky Pacholskej v termíne do 30. 6. 2009.

Prednostovi Obecného úradu Rabča, Ing. Vladimírovi Brišovi, zabezpečiť dokončenie vysporiadania ul. Lúčna podľa návrhu.

Dušan Ratica,
starosta obce Rabča

Hlas rabčianskeho ľudu

KOMASÁCIA – ÁNO ALEBO NIE?

Príprava na pozemkové úpravy – tzv. komasáciu – je v Rabči v plnom prúde. Štát a Európska únia výdavky na komasáciu síce plne hradia, ale či komasácia vôbec prebehne – o tom má rozhodnúť práve súhlas väčšiny všetkých známych spoluvlastníkov (čo sa týka počtu aj výmery). V našej anke te nás preto zaujímalo, či naši občania s pozemkovými úpravami súhlasia, alebo nesúhlasia. V čom vidia výhody, a naopak – čo hodnotia ako nevýhody – komasácie?

Ján Matuga

Pozemky by sa konečne mohli dať do poriadku. Myslím si, že to prinesie úspech hlavne pre naše budúce generácie. Každý by si to mal uvedomiť a súhlasiť s prebehnutím komasácie. Ja som za to a fandím tomu. Pomôže to najmä v prípadoch, keď má niekto na jednom mieste napríklad 5 m² a na inom mieste napríklad 10 m² a ani nevie, že to tam má. Po komasácii bude mať tieto m² na jednom mieste. Ale to ľudia nepochopia, že to bude lepšie.

Janka Luscoňová (rodáčka z Rabče žijúca v Sihelnom)

Chcela by som, aby prebehli pozemkové úpravy a vlastníctvo záhonov už bolo v poriadku. Komasačia upraví najmä tie pozemky, kde je veľa podielnikov. Komasačia aspoň teraz urobí s pozemkami poriadok, a bude to prospešné aj pre ďalšiu generáciu.

Jozef Pienčák

Bývam v Rabčiciach, ale všetky polia mám v Rabči, pretože som rodák z Rabče. Nepáči sa mi, že Rabčania plánujú komasáciu. Ak má vlastník jeden pozemok na dobrej a ďalší na neúrodnej či močaristej pôde, celú túto výmeru mu môžu prideliť na lepšom či horšom mieste. Je to spadnuté na hlavu a ide len o okrádanie ľudí. Nemyslím si, že tomu zabránia pripomienky pre komisiu. Toto opatrenie nestačí. Najlepšie a najspravodlivejšie bolo delenie našich dedov. Aj oni mali roztrúsené pozemky a všetko to fungovalo. Dnes ľudia chcú mať pozemky v celku a nevedia sa dohodnúť. Predtým takýto problém nebol.

Andrea Gabrielová

Neviem presne, čo je to komasácia. Možno je to výhodné pre mladých ľudí, ktorí si chcú v budúcnosti postaviť nové domy. Podporí to vznik nových ulíc a prístup k domom a pozemkom mimo asfaltových ciest. Takto by sa k nim mohli ľahšie dostať.

Jozef Prisenžňák

Mienku na to – či komasáciu previesť, či nepreviesť – ovplyvňuje aj to, že sa ľudia neznášajú a majú v rodine zlé vzťahy. Potom sa pozemky dávajú ťažko dokopy. Niektorým by komasácia skutočne vyhovovala a bolo by lepšie, keby mali všetky pozemky pri sebe. Mne to nie je treba, pretože nemám polia v Rabči rozhádzané. Potrebujú to len tí, ktorí musia ísť na svoje pole po iných poliach. Bol som aj na schôdzi, ktorá sa ohľadom komasácie konala v kultúrnom dome. Hovorilo sa, že vlastníci dostanú tú istú hodnotu pôdy, ako aj majú. Myslím si, že by sme sa mali opýtať na komasáciu najmä tých, ktorí s ňou už majú skúsenosti – tuším v Krušnici alebo v iných dedinách. /zk, og

Začali sa rekonštrukčné práce Materskej školy v Gaceli

FOTO V. BRIŠ

AKO SME V OBCI VOLILI VO VOL'BÁCH DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Volby do Európskeho parlamentu sa konali 6. júna 2009.

I. volebný okrsk

POČET PLATNÝCH HLASOV:

Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko 15; Sloboda a Solidarita 23; SMER – sociálna demokracia 38; Strana zelených 1; Slovenská demokratická a kresťanská únia – De-

mokratická strana 17; Konzervatívni demokrati Slovenska – Občianska konzervatívna strana 6; Slovenská národná strana 27; Slobodné fórum 5; Kresťanskodemokratické hnutie 83.

II. volebný okrsk

POČET PLATNÝCH HLASOV:

Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko

7; Sloboda a Solidarita 6; SMER – sociálna demokracia 23; Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana 9; MISA 21 – Hnutie kresťanskej solidarity 1; Konzervatívni demokrati Slovenska – Občianska konzervatívna strana 6; Slovenská národná strana 17; Slobodné fórum 2; Kresťansko-demokratické hnutie 42. (ocú)

POZEMKOVÉ ÚPRAVY – POUČENIE

Pozemkové úpravy v lesoch obce Lomná

Obvodný pozemkový úrad v Námestove
Námestie Antona Bernoláka č. 381/4
029 01 Námestovo

Súčasný stav v pozemkovom vlastníctve je charakterizovaný vysokou rozdrobenosťou jeho neúnosným priestorovým usporiadaním, neúplnosťou a s tým súvisiacou nedokonalosťou jeho evidencie v pozemkovej knihe a následných evidenčných systémoch, existenciou hospodárskych celkov, v ktorých vlastníctvo pôdy je oddelené od vlastníctva ostatného s pôdou funkčne spojeného majetku a s tým spojené odlúčenie prevažnej väčšiny vlastníkov pozemkov od predmetu ich vlastníctva, čo je produktom historického vývoja hospodárskych, právnych a spoločenských pomerov na území Slovenska.

Zrovnoprávnením foriem vlastníctva po roku 1990, keď vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu, sa vytvorili základné predpoklady prechodu na trhový ekonomiku ako podmienky pre stabilizáciu hospodárskych sociálnych a ekologických podmienok vidieka. Toto uplatnenie trhového mechanizmu v poľ-

nohospodárstve si vyžaduje komplexné usporiadanie pozemkového vlastníctva, a to predovšetkým pozemkovými úpravami, pod ktorými rozumieme sceľovanie, parceláciu, usporiadanie pozemkov, rozmiestňovanie druhov pozemkov, arondáciu hraníc, optimalizáciu tvaru a sprístupnenie všetkých pozemkov a s tým súvisiaci výkon právnych, terénnych, komunikačných, vodohospodárskych, protieróznych, ekologických a iných opatrení s cieľom zlepšiť výrobu a prevádzkové pomery, životné podmienky vidieckeho obyvateľstva, teda pozemkové úpravy v sebe zahŕňajú oblasti zaoberajúce sa pôdou, vodou, vzduchom, poľnohospodárstvom, lesným hospodárstvom, ekológiou, životným prostredím, rozvojom vidieka, tvorbou krajiny, geodéziou. Je to jediný komplexný organizačný nástroj na realizáciu usporiadania pozemkového vlastníctva, zlepšenie životných podmienok obyvateľstva a rozvoju vidieka s cieľom vytvoriť poľnohospodársku krajinu, v ktorej ekonomika, ekológia, kultúra alebo sociálna sféra nebudú v protiklade, ale budú predpokladom pre tr-

valo udržateľný rozvoj. Najvýznamnejším nástrojom na usporiadanie pozemkového vlastníctva je konanie o pozemkových úpravách. Tento proces je riadený zákonom číslo 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách, ktorý bol niekoľkokrát novelizovaný a až novela zákona číslo 420/2002 Z. z. ukázala opodstatnenosť zmien. Pod pojmom pozemkové úpravy rozumieme sceľovanie, parceláciu, usporiadanie pozemkov, rozmiestnenie druhov pozemkov, arondáciu hraníc, optimalizáciu tvaru a sprístupnenie všetkých pozemkov a s tým súvisiaci výkon právnych a terénnych, komunikačných, vodohospodárskych, protieróznych, ekologických a iných opatrení s cieľom zlepšiť výrobu a prevádzkové pomery a životné podmienky obyvateľstva v upravovanom území, teda komplexné usporiadanie pozemkového vlastníctva. Obsahom pozemkových úprav je racionálne usporiadanie pozemkového vlastníctva v určitom území a ostatného nehnuteľného majetku a lesného majetku s ním spoje-

ného. Hlavným cieľom je dosiahnuť v danom území – extraviláne obce, reálne podmienky na podnikanie. Ide o zníženie počtu parcel právneho stavu, zníženie počtu existujúcich spoluvlastníckych podielov k jednému pozemku, komasácia – sceľovanie množstva spoluvlastníckych podielov toho istého vlastníka v rôznych parcelách právneho stavu a vytvorenie nových pozemkov pre vlastníka v celosti v primeranej kvalite a cene, ochrana životného prostredia a zlepšenie funkcií územného systému ekologickej stability, vyriešenie prístupu vlastníkov k svojim sceľným pozemkom, zjednotenie užívateľských pomerov na poľnohospodárskych a lesných pozemkoch, zvýšenie možnosti trhu s nehnuteľnosťami. Keďže bol vo Vašej obci ukončený ROEP (register obnovenia evidencie k pozemkom) a prevzatý do katastra nehnuteľností, možno povedať, že kataster je charakteristický vysokou rozdrobenosťou, veľkým množstvom vlastníkov malých podielov, neprístupnosťou pozemkov, a preto bol navrhnutý do prípravného konania na pozemkové úpravy. Jedná sa o vypracovanie a vykonanie projektu pozemkových úprav, hlavným zdrojom finančných prostriedkov je SOP – sektorový operačný program pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka na roku 2004 – 2006, ktorý predpokladá nárast finančných prostriedkov z fondov Európskeho spoločenstva na pozemkové úpravy, ktorý bude vybraným projektom poskytovať finančné krytie zo zdrojov EÚ. Vo svojich podmienkach pred začatím prípravných prác na pozemkových úpravách vyžaduje preukázať súhlasnú vôľu minimálne 51 % všetkých vlastníkov vo Vašej obci, ktorý vlastní 2/3 výmery pozemkov, ktorých sa budú dotýkať pozemkové úpravy.

Touto cestou Vás oboznamujeme so zámerom vykonania pozemkových úprav vo Vašej obci a žiadame Vás, aby ste na priloženom „Prehlásení“ vyjadrili svoj súhlas s navrhovaným postupom, a to najneskôr do konca augusta 2009. Termín doručenia Prehlásenia je záväzný a v prípade, že s celkového počtu známych vlastníkov nevyjadrí nadpolovičná väčšina súhlas s vykonaním pozemkových úprav, bude táto možnosť poskytnutá inej obci v okrese.

Obvodný pozemkový úrad v Námestove Vás preto žiada o zodpovedné zváženie navrhnutého postupu riešenia Vašich problémov v pozemkovom vlastníctve Vašej obce.

**PRILOŽENÉ
„PREHLÁSENIE“
VYPLNENÉ
DORUČTE na adresu:
• ŽIJÚCI MIMO
OBCE DORUČIA
na adresu:**
Obvodný pozemkový úrad v Námestove, Námestie Antona Bernoláka č. 381/4, 029 01 Námestovo.
**• ŽIJÚCI V OBCI
DORUČIA NA OBECNÝ ÚRAD V RABČI**

S pozdravom

Ing. Ivan Poláčik,
riaditeľ Obvodného
PÚ v Námestove

Prebiehajúce pozemkové úpravy v Zemianskej dedine

ČO SÚ POZEMKOVÉ ÚPRAVY?

Pozemkové úpravy sú komplexný nástroj na usporiadanie pozemkového vlastníctva a využívanie krajiny. Pod pozemkovými úpravami rozumieme scelovanie, parceláciu, usporiadanie pozemkov, rozmiestňovanie druhov pozemkov, arondáciu hraníc a s tým súvisiaci výkon právnych, terénnych, komunikačných, vodohospodárskych, protieróznych, ekologických a iných opatrení s cieľom zlepšiť výrobu a prevádzkové pomery, zlepšiť životné podmienky vidieckeho obyvateľstva a usporiadať vlastnícke vzťahy na upravovanom území.

Hlavným cieľom pozemkových úprav je optimálne priestorové a funkčné usporiadanie pozemkov v rámci polyfunkčnej kostry spoločných zariadení.

1. DÔVODY A VÝZNAM POZEMKOVÝCH ÚPRAV

Potreba usporiadania vlastníckych a užívateľských pomerov, ako aj odstránenia prekážok ich výkonu vyvolaných historickým vývojom. Môžu sa spracovávať aj na základe návrhu účastníkov.

Hlavné dôvody: • ak dôjde k podstatným zmenám vo vlastníckych a užívateľských pomeroch v území; • ak je to potrebné v dôsledku zmeny v štruktúre poľnohospodárskych podnikov a hospodárenia na pôde; • ak má dôjsť k zmene hraníc zastavaného územia obce alebo k investičnej výstavbe, ktorá podstatne ovplyvní hospodárenie na pôde alebo životné podmienky v území; • ak je to potrebné v záujme obnovenia alebo zlepšenia funkcií ekologickej stability a celkového rázu poľnohospodárskej krajiny.

V Rabči sa rozchádzajú užívatelia pozemkov s vlastníckymi hranicami sú posunuté oproti vlastníckym aj o niekoľko metrov. Posledná KNC mapa územia Rabče je nepresná, a preto nie je zverejnená na internete a druhy kultúr pozemkov sa rozchádzajú so skutočnosťou. Problémy spôsobuje ešte stále veľký počet neznámych spoluvlastníkov. Pozemky sú rozdrobené bez dostatočných prístupových ciest s veľkým počtom spoluvlastníkov – veľký počet spoluvlastníkov a posun užívateľských hraníc oproti vlastníckym je najväčším dôvodom, aby v Rabči začali pozemkové úpravy.

Význam pozemkových úprav pre vlastníkov a užívateľov pozemkov: • upresnia vlastníctvo pozemkov (výmera a poloha); • podľa možnosti scelia pozemky, prípadne ich vytýčia

v teréne; • upravujú tvar pozemkov; • možnosť rozdelenia spoluvlastníctva; • sprístupnia pozemky vytvorením siete poľných ciest; • zvýšia tržovú cenu pozemkov; • možnosť začatia užívania svojich pozemkov (pred pozemkovými úpravami neprístupnými); • ukončenie doterajšieho užívania cudzích pozemkov; • uzatvorenie nových nájomných zmlúv na už presnú výmeru jednotlivých parcel.

Význam pozemkových úprav pre obec: • upresnia vlastnícke vzťahy k pozemkom v obvode pozemkových úprav; • prispievajú k nájdeniu doteraz nezapísaného obecného majetku a k jeho celkovému sceleniu; • väčšina pozemkov v rámci navrhnutých spoločných zariadení a opatrení je prevedená do vlastníctva obce a tým sa zjednoduší ich následná realizácia; • časť spoločných zariadení a opatrení bude realizované pozemkovým úradom zo štátnych prostriedkov a prostriedkov z fondov EÚ a prechádzajú do majetku obce pokiaľ nie je stanovené inak; • realizáciou poľných ciest v rámci schválených pozemkových úprav dôjde k zníženiu pohybu poľnohospodárskej techniky v intraviláne obce, novovytvárané poľné cesty môžu slúžiť aj ako cyklotrasy a tým turisticky zatraktívniť danú obec – katastrálne územie; • realizáciou protieróznych a vodohospodárskych opatrení dôjde k vyriešeniu neškodného odvedenia povrchových vôd a ochrany územia pred záplavami; • výsadbou miestnych prvkov ÚSES dôjde k zvýšeniu ekologickej stability krajiny; • ako záväzný podklad pre územné plánovanie zjednoduší a zlacnia spracovanie územného plánu obce; • u schválených územných

plánov prispievajú k väčšej konkretizácii niektorých navrhovaných prvkov až na úroveň parcelných čísel, prípadne môžu byť podkladom pre ich zmenu.

2. ČASOVÝ POSTUP A OBSAH POZEMKOVÝCH ÚPRAV

Obsahom pozemkových úprav je: • racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva, a s ním súvisiaceho ostatného poľnohospodárskeho a lesného majetku v obvode pozemkových úprav; • pri pozemkových úpravách zanikajú pôvodné vlastnícke, užívateľské a iné práva a vlastníkom vzniká nárok na vyrovnanie za tieto ich pôvodné práva; • nárok na vyrovnanie patrí vlastníkom v cene ich pôvodných pozemkov a tento nárok sa uspokojí podľa zásad, ktoré správny orgán dohodne so združením účastníkov.

ETAPY SPRACOVANIA PROJEKTU POZEMKOVÝCH ÚPRAV

Proces sa riadi Zákonom číslo 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách, ktorý nadobudol účinnosť dňom 19. augusta 1991 v platnom znení:

1. PRÍPRAVNÉ KONANIE (začne na podnet účastníka, obce alebo správneho orgánu – v Rabči podnet dalo písomne dvakrát *Obecné zastupiteľstvo obce Rabča*)
2. POVOLENIE ALEBO NARIADENIE POZEMKOVÝCH ÚPRAV
3. PROJEKT POZEMKOVÝCH ÚPRAV.

ÚVODNÉ PODKLADY PROJEKTU:

• **operát obvodu projektu pozemkových úprav**, ktorý vymedzuje obvod projektu

pozemkových úprav a pozemky vyňaté z pozemkových úprav: • prešetrovanie, vytýčenie, zameranie, zobrazenie a trvalé označenie hraníc obvodu projektu pozemkových úprav; • účelové mapovanie polohopisu; • účelové mapovanie výškopisu; • aktualizácia bonitovaných pôdnoekologických jednotiek BPEJ;

• **register pôvodného stavu (RPS)** tvorí: • zoznam a zobrazenie všetkých pozemkov alebo ich častí v príslušnom katastrálnom území s vyšetrenými vlastníckymi (právnymi) vzťahmi; • obsah RPS zohľadňuje platný stav katastra nehnuteľností nie starší ako tri mesiace pred predložením registra pôvodného stavu správneho orgánu na schválenie; • súpis pozemkov alebo ich častí, ktoré podliehajú pozemkovým úpravám; • údaje o vlastníckych vzťahoch k týmto pozemkom, údaje o účastníkoch pozemkových úprav a údaje umožňujúce ocenenie pozemkov; • grafická časť – stav katastrálnej mapy a mapy určeného operátu; • výpis z registra pôvodného stavu pre každého známeho vlastníka – zoznam všetkých pozemkov nachádzajúcich sa v obvode projektu, ku ktorým má tento vlastník vlastnícky vzťah; • **krajinárske dokumentácie:** • **Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES)** – je určený na ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života na miestnej úrovni. MÚSES by mal prispieť k zachovaniu, prípadne zlepšeniu ekologickej kvality a biodiverzity krajiny, zachovaniu genofondu rastlínstva a živočíšstva. Podmienkou je také využívanie prírodného a socioekonomického potenciálu krajiny, ktoré je v súlade s abiotickými a biotickými vlastnosťami krajiny; • **Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia**

(VZFUU) – navrhujú spôsob funkčného využívania územia, ako aj infraštruktúru vidieckej krajiny formou technických, biologických, ekologických, ekonomických a právnych opatrení. Ide o dlhodobý východiskový návrh optimálneho využitia záujmového územia pre všetky aktivity, ktorým dané územie vytvára podmienky možnosti ich realizácie.

NÁVRH NOVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA:

• **zásady pre umiestnenie náhradných pozemkov** – v návrhu všeobecných zásad funkčného usporiadania zahŕňajú tieto oblasti: dopravné pomery; vodohospodárske a hydromeliotačné pomery; protierózna ochrana; rozhraničenie poľnohospodárskej a lesnej pôdy; vymedzenie plôch pre pôdohospodárstvo charakterizuje najmä: vymedzenie plôch pre účelové poľnohospodárske zariadenia a to: zohľadnenie plôch pre nepoľnohospodárske účely: agroturistika, cestovný ruch, rekreácie; ekologický a krajinotvorný účel; požiadavky na ochranu prírody a prírodných zdrojov; požiadavky na ochranu pamiatok a ostatných ochranných opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov; súvislosti so susednými katastrálnymi územiami alebo obvodmi pozemkových úprav; • **podklad – výsledky pre-rokovania návrhov a požiadaviek vlastníkov na určenie náhradných pozemkov** so správnym orgánom, schválené úvodné podklady – najmä VZFUU; • **vyrovnanie v pozemkoch musí byť realizované tak, aby náhradné pozemky boli kultúrou, výmerou, bonitou a hospodárskym stavom primerané pôvodným pozemkom;** • zákon umožňuje aj

Pokračovanie na 6. strane

ČO SÚ POZEMKOVÉ ÚPRAVY?

Dokončenie z 5. strany

inú formu vyrovnania, ak s tým účastník súhlasí, napr. v peniazoch, prípadne v cenných papieroch;

- **pri výbere náhradných pozemkov správny orgán prihliada najmä na:** prírodné podmienky, vhodnú organizáciu pôdneho fondu jednotlivých poľnohospodárskych a lesných podnikov, pomer jednotlivých druhov pozemkov v obvode pozemkových úprav, vlastnosti jednotlivých pozemkov, záujmy ochrany životného prostredia;
- **plán verejných a spoločných zariadení a opatrení,**
- **rozdeľovací plán** vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu.

VYKONANIE PROJEKTU POZEMKOVÝCH ÚPRAV:

- **vytyčenie** a označenie lomových bodov hraníc náhradných (nových) pozemkov v teréne v obvode projektu pozemkových úprav,
- **spracovanie rozdeľovacieho plánu** vo forme geometrického plánu alebo vo forme obnovy katastrálneho operátu novým mapovaním.

VYPRACOVANIE PROJEKTU POZEMKOVÝCH ÚPRAV

Po odsúhlasení zásad umiestnenia náhradných pozemkov dvoma tretinami účastníkov pozemkových úprav môže správny orgán zadať zhotoviteľovi vypracovanie projektu pozemkových úprav.

Projekt pozemkových úprav sa skladá:

- zo **sprievodnej správy**, ktorá obsahuje rekapituláciu konania o pozemkových úpravách, k sprievodnej správe sa prikladajú schválené úvodné podklady a dohodnuté zásady umiestnenia náhradných pozemkov,
- z **návrhu nového usporiadania územia** v obvode pozemkových úprav, ktorý obsahuje geodetické a popisné údaje v členení na:

- **plán verejných a spoločných zariadení a opatrení,**

- **rozdeľovací plán – umiestnenie náhradných pozemkov**, ich pridelenie vlastníkom a zoznam vyrovnání v peniazoch, prípadne v cenných papieroch.

Plán verejných a spoločných zariadení a opatrení – je plánom využitia jestvujúcich a zriaďovania nových zariadení a opatrení slúžiacich verejným alebo spoločným hospodárskym záujmom účastníkov a obci. Obsahuje: • **technické opatrenia** a zariadenia na úpravu **cestnej siete**, zamerané najmä na prepojenie každého pozemku s prístupovou komunikáciou; • **opatrenia na zlepšenie vodohospodárskych pomerov** (úprava vodných tokov, vodných nádrží, melioračných zariadení a pod.); • **opatrenia na zúrodňovanie pôdy, protierózne opatrenia** (opatrenia proti vodnej i veternej erózii) s cieľom zachovať produkčnú schopnosť pôdy a ekologickú stabilitu; • **ekologické opatrenia** zachovanie a tvorba krajiny zelene, vytváranie biocentier, biokoridorov, ochranných zón a pod.

V prípade, že pre realizáciu navrhovaných spoločných a verejných opatrení a zariadení nepostačujú pozemky, na ktorých sú opatrenia už realizované, vyčlení sa potrebná plocha z vlastníctva štátu, obce a v prípade potreby aj všetkých vlastníkov – o túto výmeru sa zmenší nárok vlastníkov na vyrovnanie.

Zákon o PÚ neupravuje, kto sa stane **vlastníkom pozemkov určených na spoločné a verejné zariadenia a opatrenia**. Malo by byť vecou účastníkov, aby sa sami rozhodli, ako s týmito vlastníctvom naložia. Môžu pri tom nastať rôzne situácie: • vlastníctvo pozemkov prejde na obce; • pozemky môžu zostať v podielovom spoluvlastníctve účastníkov, účastníci si môžu zriadiť právnickú osobu, na ktorú prejde vlastníctvo pozemkov, (napr. aj užívanie účastníkov pozemkových úprav).

ROZDELOVACÍ PLÁN je plánom nového uspo-

riadania územia v obvodě pozemkových úprav a je podkladom na vykonanie projektu pozemkových úprav. Vyhotovuje sa: • v etape spracovania projektu pozemkových úprav vo forme **umiestňovacieho plánu**, • v etape vykonania projektu pozemkových úprav sa vyhotovuje vo forme **rozdeľovacieho geometrického plánu**.

UMIESTŇOVACÍ PLÁN:

- **register nového stavu (RNS)**, ktorý je zoznamom nových pozemkov a vlastníkov, ktorým sú tieto nové pozemky pridelené ako nárok na vyrovnanie. RNS obsahuje najmä označenie vlastníka, č. parcely nového stavu, jej výmeru, druh pozemku, kód BPEJ, veľkosť vlastníckeho podielu, cenu pozemku, výmeru vlastníckeho podielu,
- **zoznam náhradných pozemkov**, ktorých vlastníci nie sú známi, pozemkov, ktorých vlastníci sú známi, ale miesto ich trvalého pobytu nie je známe a pozemkov vlastníkov, ktorí si svoje práva neuplatnili.
- **grafické zobrazenie** nového usporiadania v obvode projektu pozemkových úprav spravidla v mierke 1:2000.

Návrhy a požiadavky na umiestnenie náhradných pozemkov je potrebné predjednať s každým účastníkom;

- za neznámych vlastníkov pozemkov, vlastníkov pozemkov s neznámym pobytom a vlastníkov, ktorí si svoje práva v konaní neuplatnili, sa návrhy prerokujú s Slovenským pozemkovým fondom resp. štátnou organizáciou lesného hospodárstva;
- k platnosti Zásad sa vyžaduje súhlas dvoch tretín účastníkov pozemkových úprav - ak sa nedosiahne súhlas dvoch tretín účastníkov s týmito zásadami, nie je možné v konaní o pozemkových úpravách pokračovať.

LESNÉ POZEMKY z pohľadu pozemkových úprav

Bloky súkromných jednotlivých pozemkov po-

rastené lesnými porastami ležiacie na plochách:

- v katastri evidovaných v druhu pozemku „lesný pozemok“ – v Rabči si tieto súkromné lesy vlastníci prevzali od štátnych lesov do užívania, ale pre veľký počet spoluvlastníkov, pre neochotu finančne prispievať na spoločnú odbornú starostlivosť o les si lesy nerozdelili a napriek vytvorenému dobrovoľnému záujmovému lesnému združeniu nie je zabezpečená odborná starostlivosť.

- v katastri evidovanej poľnohospodárskej pôde (tzv. biele plochy – plochy, na ktorých samonáletom vyrástol les – v Rabči ich je cez 100 hektárov).

Jednoznačne výhodné je tieto súkromné lesy zahrnúť do pozemkových úprav, a to najmä z dôvodu usporiadania vlastníctva podľa niektorého z ďalej uvedených spôsobov.

V pozemkových úpravách sa vykoná: • **ich posúdenie na zaradenie do lesných areálov so spresnením hraníc s poľnohospodárskou pôdou**, t.j. ich vyriešenie z pohľadu druhu pozemku.

- **usporiadanie vlastníckych vzťahov v týchto blokoch:** • je možné v každom bloku osobitne, alebo spolu vo všetkých takýchto blokoch naraz, • výsledkom môže byť:

1. **podielové spoluvlastníctvo** členov vytvoreného pozemkového spoločenstva scelených jednotlivých blokov, alebo všetkých blokov spolu. Toto riešenie je vhodné pre spoločne riadené hospodárenie v lese.
2. **vlastníctvo nových samostatných parciel**, na ktoré sa jednotlivé ucelené bloky porastené lesnými blokmi rozdelia.

3. ÚČASTNÍCI PROCESU, PRÁVA A POVINNOSTI

Účastníci konania o pozemkových úpravách – vlastníci a užívatelia pozemkov podliehajúcich pozemkovým úpravám: • vlastníci ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho majetku v obvode PÚ;

- oprávnené fyzické alebo právnické osoby, ktorých vlastnícke alebo iné práva môžu byť pozemkovými úpravami dotknuté: investor, ak ide o pozemkové úpravy z dôvodu rozsiahlej investičnej výstavby; Slovenský pozemkový fond, obec.

Združenie účastníkov pozemkových úprav

- **Združenie účastníkov** si účastníci pozemkových úprav utvárajú na obstarávanie svojich spoločných záležitostí.

- **Združenie účastníkov** je právnickou osobou a pre jej vznik je potrebné zvoliť ustanovujúce zhromaždenie účastníkov. Ustanovujúce zhromaždenie zvoláva správny orgán a obec po nariadení alebo povolení pozemkových úprav.

- **Zhromaždenie účastníkov** si zvolí predstavenstvo ako svoj výkonný orgán. Predstavenstvo volí zo svojich členov predsedu predstavenstva, ktorý zastupuje združenie navonok.

- **Vnútné pomery združenia účastníkov** upravujú stanov, ktoré schvaľuje zhromaždenie účastníkov.

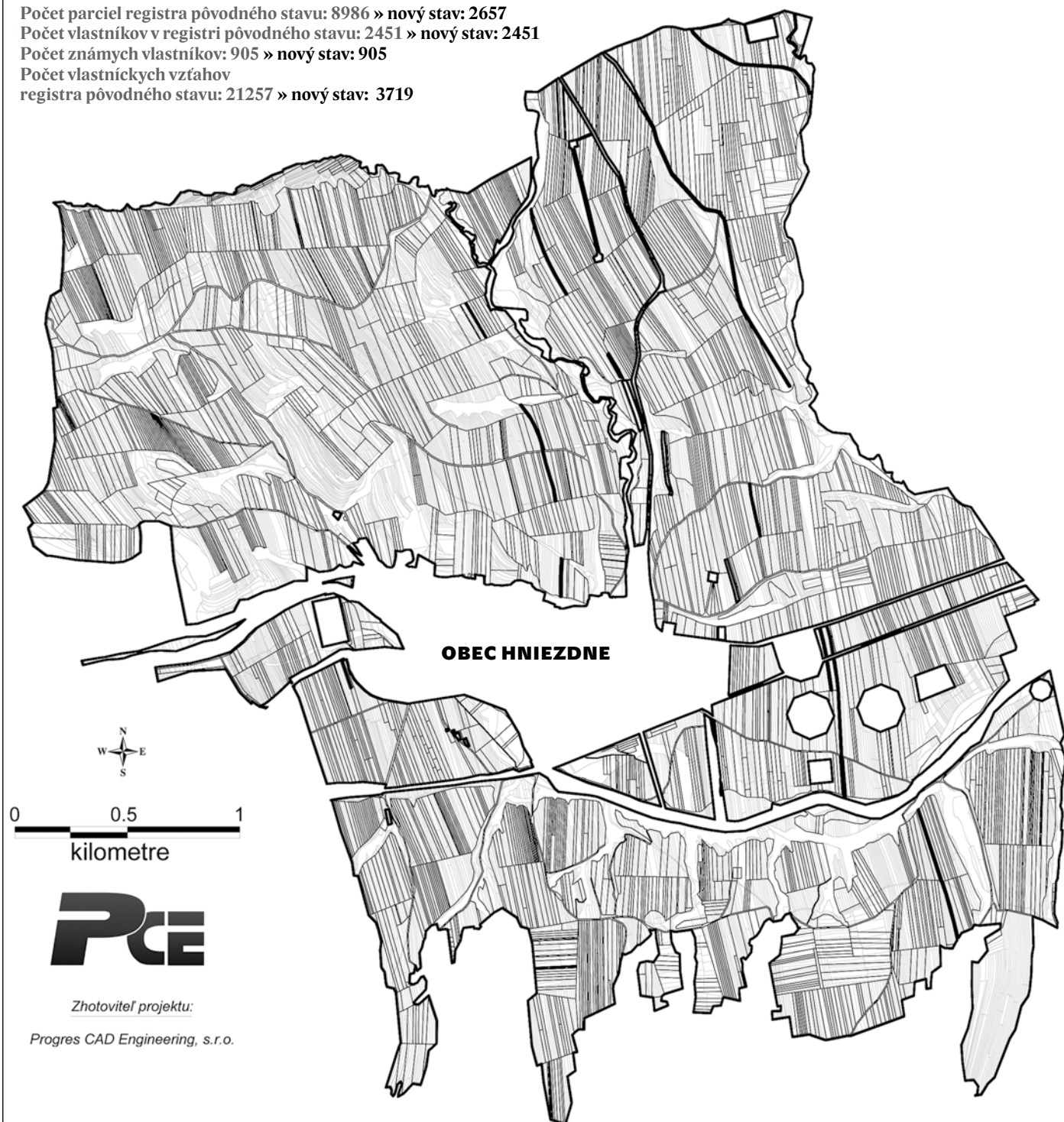
Postavenie obce pri spracovaní projektu pozemkových úprav:

- obec je účastníkom konania; • **zástupca obce** je zo zákona členom predstavenstva projektu PÚ, ktorý spolupracuje pri spracovaní návrhu pozemkových úprav a zároveň pri ich realizácii;
- ako orgán územného plánovania má možnosť stanoviť podmienky v rámci zahájeného konania o pozemkových úpravách; • **zástupiteľstvo obce** schvaľuje plán spoločných zariadení a opatrení slúžiaci k sprístupneniu pozemkov, protierózne opatrenia, vodohospodárske opatrenia a opatrenia k zvýšeniu ekologickej stability).

Práva účastníkov pozemkových úprav

Účastník pozemkových úprav, najmä: • môže si zvoliť spôsob konania (bude konať sám, alebo sa nechá zastúpiť); • môže

Počet parciel registra pôvodného stavu: 8986 » nový stav: 2657
 Počet vlastníkov v registri pôvodného stavu: 2451 » nový stav: 2451
 Počet známych vlastníkov: 905 » nový stav: 905
 Počet vlastníckych vzťahov
 registra pôvodného stavu: 21257 » nový stav: 3719

Zhotoviteľ projektu:

Progres CAD Engineering, s.r.o.

PROJEKT POZEMKOVÝCH ÚPRAV v obci Hniezdne – okres Stará Ľubovňa – POROVNANIE STARÉHO (SIVÁ FARBA) A NOVÉHO STAVU (ČIERNÁ FARBA)

podat návrh na začatie konania, ak preukáže splnenie podmienky začatia konania (odôvodnenosť a naliehavosť vykonania pozemkových úprav); • má právo byť oboznámený s jednotlivými etapami konania; • má právo prihlásiť sa o účasť v PÚ, preukazovať svoje vlastníctvo, podávať návrhy na usporiadanie svojho vlastníctva, podať námietky proti písomnostiam, podávať opravné prostriedky,

nazerať do podkladov; • má právo vyjadriť sa k forme vyrovňania za svoje pozemky, predkladať požiadavky na určenie náhradných pozemkov...

Povinnosti účastníkov konania – účastník pozemkových úprav má najmä:

- povinnosť znášať potrebu pozemkov na spoločné a verejné zariadenia a to podľa pomeru ich nárokov na vyrovnanie hodnot všetkých

pozemkov v obvode PÚ;
 • povinnosť prispieť na úhradu časti nákladov na vypracovanie úvodných podkladov pri PÚ vykonávaných inak, než z dôvodu odstránenia prekážok výkonu vlastníckych a užívateľských práv a z dôvodu ekologických opatrení;
 • povinnosť platiť paušálnu náhradu za výpis z rozdeľovacieho plánu.

Oboznámenie účastníkov

s projektom pozemkových úprav

Správny orgán doručí projekt pozemkových úprav združeniu účastníkov a zverejní ho v obci na vhodnom mieste. Súčasne doručí každému účastníkovi, ktorého pobyt je známy, výpis z rozdeľovacieho plánu.

Účastníci konania a združenie účastníkov môžu podať správne orgánu proti projektu pozemkových úprav a výpisu

z rozdeľovacieho plánu námietky, a to v zákonom stanovenej lehote 30 dní od ich zverejnenia alebo doručenia. Námietky môže podať aj SPF (ŠOLH) ohľadne pozemkov, s ktorými nakladá a pozemkov vlastníkov, ktorých zastupuje.

Spracované podľa materiálov Ministerstva pôdohospodárstva SR a Komory pozemkových úprav SR.

Informácie z oblasti školstva

Odchod deviatakov zo základnej školy

Je za nami školský rok 2008/09. Rok, v ktorom sa začala realizovať rozsiahla školská reforma. Jej výsledky bude možné zmerať až za niekoľko rokov. No už teraz môžeme konštatovať, že jej pozitívom je väčšia sloboda pre školy a žiakov vo výbere učiva v jednotlivých predmetoch, možnosť posilniť časovou dotáciou predmet, na ktorý má škola najlepšie podmienky, alebo predmet, ktorý je z hľadiska súčasného vývoja najviac potrebné rozvíjať.

Dnešný trend posúva do popredia vyučbu cudzích jazykov a rozvoj informačno-komunikačných technológií.

Preto v priebehu letných prázdnin chceme realizovať zriadenie multifunkčnej učebne s kompletným vybavením (data projektor, vizualizer, interaktívna tabuľa...), ktorá bude slúžiť na vyučovanie jazykov, ale aj ostatných predmetov.

Chceme rozšíriť internetové vybavenie aj do ostatných špeciálnych učební a kabinetov. V závislosti od finančných prostriedkov plánujeme napojiť na internetovú sieť aj materské školy a ŠKD.

Kedže na všestranný rozvoj dieťaťa, žiaka je potrebné rozvíjať schopnosti aj v iných oblastiach nášho života, preto primeranú pozornosť budeme venovať aj ostatným predmetom.

Je za nami koncoročné hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov. Reč čísel nám hovorí, že neprospelo 7 žiakov, ktorí budú mať opravné skúšky. Výborné výsledky dosiahlo 189 žiakov.

Statisticky mierne zlepšenie vykazujeme v správaní sa žiakov. Sedem žiakov má udelené riaditeľské pokarhanie, 6 žiakov má zníženú známku na II. stupeň, 5 žiakov na III. stupeň.

Chcem upozorniť, že normálne správanie sa a disciplína žiakov počas vyučovania je prvoradou podmienkou na zvládnutie predpísaného učiva.

Ako riešiť situáciu, keď niekoľkí nesprátníci nerespektujú vyučujúceho, ktorým je jedno, či sa niečo naučia, či budú mať zo správania 3 či 4, pre ktorých je domáca príprava takmer neznámy pojem, ktorým svojím neustálym odvrávaním často podopretým vulgárnymi výrazmi paralyzujú vyučovanie v triede. Dokedy sa tá väčšina, ktorá má záujem na vzdelávaní (alebo nemá) dá vydiť nepripravenými jedincami?

Mám nepríjemný pocit, že ručička je už na 12. hodine a že budú potrebné radikálne opatrenia, ktoré už realizujú niektoré štáty okolo nás.

Ďalším negatívnym javom, ktorý sledujeme už niekoľko rokov, je nezá-

ujem žiakov 9.ročníka na dosahovaní lepších vyučovacích výsledkov.

Všetci vedia, že ich čaká MONITOR – test vedomostí v jazyku slovenskom a matematike, od ktorého často záleží, na akú školu pôjdu, no možnosť bezplatného doučovania využíva len minimálny počet žiakov.

Už niekoľko mesiacov sa na našej škole uskutocňuje separovaný zber papiera, hliníka, plastov a tetrapackov. Musíme pochváliť žiakov aj vyučujúcich za doterajšie výsledky. Veríme, že sa nám u väčšiny podarí vyhovieť pozitívnym vzťahom k separovaniu odpadu a k životnému prostrediu.

Musíme spomenúť aj Vianočnú akadémiu, ktorá mobilizovala aktivitu veľkého množstva žiakov a všetkých vyučujúcich. No v priebehu školského roka sa uskutočnil celý rad ďalších aktivít menšieho rozsahu, v ktorých vystupovali naši žiaci a učiteľia. V mene vedenia školy chceme všetkým zúčastneným vysloviť poďakovanie.

Ako každoročne aj v školskom roku 2008/09 sa naši žiaci zapojili do množstva súťaží, kde reprezentovali našu školu a obec v okresných, krajských a celoslovenských kolách.

V astronomickej súťaži nás výborne reprezentovala Zuzana Pienčáková

(9.C), ktorá sa po víťazstve v okresnom a krajskom kole prebojovala až do celoslovenského finále. V tej istej súťaži nás dobre reprezentovala aj Martina Pitáková (5.A), ktorá skončila na 2.mieste v oravskom kole. Pripravovala Ing. Anna Kornhauserová.

V matematickej olympiáde skončila v okresnom kole Ivana Šurinčíková (6.A) a 3. miesto, Silvia Brišáková (7.A) a Filip Fidrik (8.A) na 2. mieste. Pripravovali Mgr. Mária Krišková, Mgr. Mária Heretíková a Mgr. Ema Dravecká.

V matematickej pytagoriáde v okresnom kole obsadili Juraj Maxa (5.A) a Filip Jurčák (4.A) 1. miesto. Na 2. mieste skončili Filip Fidrik (8.A) a Laura Kudjaková (6.A). Na 3. mieste skončila Dominika Boldovjaková (8.A). Úspešnými riešiteľmi boli Klaudia Brišáková (6.A), Pavol Jurčák (3.A) a Andrej Volf (4. A). Pripravovali Mgr. Mária Krišková, Mgr. Mária Heretíková, Mgr. Monika Palová, Mgr. Mária Ogureková a Mgr. Jana Revajová.

V okresnom kole biblickej olympiády nás reprezentovali Petra Kolčáková (8.C), Veronika Brandysová (8.C) a Michaela Kolčáková (8.C). Pripravoval Mgr. Miroslav Lettrich.

V olympiáde z nemeckého jazyka sa Jozef Piták (5.A) umiestnil na 2. mieste a Emília Žiláková (9.A) bola úspešnou riešiteľkou v olympiáde zo slovenského jazyka. Pripravovala Mgr. Elena Miškovičová.

V dejepisnej olympiáde bola v okresnom kole Klaudia Brišáková (6.A) na 1. mieste a v medzinárodnej súťaži „Leonardo“ bola úspešnou riešiteľkou Denisa Belkotiaková (8.A). Pripravovala Mgr. Lýdia Murinová.

V chemickej olympiáde sa v obvodnom kole umiestnila Emília Žiláková na 2. mieste. Pripravovala Mgr. Daša Svrčková. **V olympiáde z anglického jazyka** nás reprezentovali Silvia Brišáková (7.A) a Dominika Boldovjaková (8.A). Pripravo-

vali Mgr. Mária Tisoňová, Mgr. Erika Kytková.

V biologickej olympiáde skončila Denisa Belkotiaková na 3. mieste v okresnom kole a v krajskom kole bola úspešnou riešiteľkou. Pripravovala Ing. Eva Motýľová.

V geografickej olympiáde obsadil Erik Fidrik (5.A) 3. miesto v okresnom kole. Pripravoval Mgr. Miroslav Ciba.

Celý rad úspešných výstupní sme už tradične zaznamenali v športových súťažiach. Naši basketbalisti po víťazstvách v obvodnom a okresnom kole obsadili 2. miesto v regionálnom kole.

Podobne **hádzanári** po víťazstve v okresnom kole obsadili 3. miesto v krajskom kole. Úspešne si počínali aj futbalisti, ktorí v okresnom kole obsadili v malom futbale 4. miesto.

Veľmi dobrý výsledok zaznamenali dievčatá **v stolnom tenise**, keď po víťazstve v okresnom kole skončili v krajskom kole na 3. mieste. **Danka Kekeliaková (6.C) skončila v okresnom kole v súťaži jednotlivcov na 1. mieste** a Marianna Brišáková (6.B) na 3. mieste.

Úspešní boli naši starší chlapci aj **na majstrovstvách okresu v atletike**, kde obsadili celkové 2. miesto. Medailové umiestnenie zaznamenali: **skok do výšky – 1. miesto Mário Labuda (9.A)**, hod kriketovou lopatkou – 3. miesto Michal Šurinčík a štafeta 4 x 60 m.

Vo všetkých spomínaných súťažiach reprezentovali: Mário Labuda (9.A), Jozef Boldovjak (9.A), Matúš Kekeliak (9.A), Matúš Barnasák (9.A), Jozef Chutňák (9.A), Dávid Domeňák (9.C), Ján Somsedík (9.C), Ján Brandys (9.C), Matúš Chudjak (9.C), Milan Vnenčák (9.B), Rastislav Varogončík (8.B), Michal Šurinčík (9.C), Jozef Šurinčík (9.C), Tomáš Joščák (9.C), Patrik Kolčák (9.B), Patrik Krivanka (8.C), Marcel Pikoš (8.C), Patrik Kvasňák (8.D), Lukáš Samek (8.D), Tomáš Bublák (7.A), Matúš Špigura (9.B), Jakub Hurák (8.D), Danka Kekeliaková (6.C), Marianna Brišáková (6.B), Michaela Maxová

Pokračovanie na 10. strane

Vo Fínsku mu lekári zachránili život

Jozef Prisenžňák pracuje ako vodič kamiónu už skoro 30 rokov a precestoval takmer celú strednú a západnú Európu.

So silným zápalom mozgových blán zápasil J. Prisenžňák v tejto nemocničnej izbe fínskeho mesta Kokkola necelých dvanásť dní

Vodič kamiónu Jozef Prisenžňák z Rabče na svoju nedávnu cestu kamiónom z Rumunska do Fínska tak skoro nezabudne.

Rodák z hornooravskej obce Rabča, Jozef Prisenžňák, pracuje ako vodič kamiónu už takmer 30 rokov aj napriek tomu, že je vyučený kuchár – čašník. Ako sám priznáva, profesia vodiča kamiónu mu učarovala, hoci je to tvrdá práca a mnohokrát (najmä v minulosti, keď sa mu pokazilo vozidlo), si musel na cestách poradiť aj sám. Počas troch desaťročí svojej práce precestoval celú západnú a strednú Európu (Anglicko, Francúzsko, Belgicko, Holandsko, Dánsko, Švajčiarsko, Maďarsko, Rakúsko), Španielsko, Rumunsko a časť severnej Európy, a to najmä Fínsko. Jeho nedávna pracovná cesta z Rumunska do západofínskeho mesta Kokkola s niekoľkodňovou medzizastávkou doma na Slovensku, sa však takmer neskončila dobre. Jozefovi Prisenžňákovi sa po pár dňoch cesty náhle zhoršil zdravotný stav.

Nevedel som, či sa ráno zobudím

„Doma na Slovensku to so mnou nebolo eš-

te také zlé. Neobjavili sa takmer žiadne príznaky choroby, iba ma občas pobolievala hlava, ale to som rozohnal tabletkami proti bolesti,“ spomína J. Prisenžňák na svoj zdravotný stav pred cestou do Fínska. „Počas cesty som ale v kabíne kamiónu chytil prievan, keď som vetral. Cítil som potom bolesť v ľavom uchu, a táto bolesť sa neustále stupňovala,“ dodáva. V Estónskom prístave Tallin, kde mal medzizastávku, si preto v miestnej lekární kúpil lieky od bolesti. Lenže tie nepomáhali a bolesť hlavy sa neustále zhoršovala. Pokračoval však v ceste až do mesta Kokkola v západnom Fínsku, ktoré leží na pobreží Baltského mora a Botnického zálivu. Tam kamión vyložili a nasledujúcu noc mal stráviť s kamiónom na tamojšom parkovisku. „V tú noc som už radšej ani lieky neužil. Bál som sa, že zaspím a nevedel som, či ráno vôbec ešte vstanem. Šumelo mi totiž v ušiach a keď som zakašľal, išlo mi hlavu roztrhať, taká to bola bolesť,“ objasňuje Jozef.

V Kokkole na parkovisku šiesteho mája o tretej hodine ráno už páľčivú bolesť a horúčku nemohol znieť, a tak si telefonicky zavolať sanitku so slova-

Doktorka Nina spolu so zdravotnou sestrou, ktoré sa o choreho Jozefa Prisenžňáka starali v nemocnici vo Fínsku

mi: „Slovakia driver. Parking Kokkola. Hospital transport.“

Diagnóza bola neúprosná

O niekoľko minút už Jozefa viezla sanitka do miestnej nemocnice, kde ho ihneď vyšetrili. Doktor písal Jozefovi kvôli jazykovej bariére otázky na papierik po česky, aby zistil, čo mu je. Jozef mal šťastie, lekár mal v počítači fínsko-český slovník. Na otázky z papierika odpovedal tento vodič kamiónu kývnutiami hlavy. Potom dostal nemocničné oblečenie: obuv, ponožky a pyžamo. Prvé dva dni hospitalizácie sa Jozefovi zdali najhoršie, pretože sa cítil veľmi slabý. „Zistili mi zápal dutín, zápal stredného ucha a násled-

kom toho aj silný zápal mozgových blán,“ upresňuje Jozef Prisenžňák svoju diagnózu. Dostal sa na oddelenie intenzívnej starostlivosti a neskôr mu doktorka Nina vysvet-

lila, že za jeho vážny zdravotný stav môže pneumokoková infekcia. Po nasadení liekov ale postupne deň po dni vážna choroba ustupovala. „Aj z Prahy – z poisťovne – mi v ďalšie dni volali, že či sa mi stav zlepšuje, alebo či ležím stále pripútaný na lôžku. Ale ja som sa už vtedy prechádzal po nemocnici,“ hovorí Jozef o svojej silnej vôli zotaviť sa.

Voňavá nemocnica

V nemocnici mesta Kokkola, ktoré má okolo 46 tisíc obyvateľov, vládol podľa Jozefových slov príkladný poriadok a čistota. Zariadenie izieb bolo nové a o pacientov sa staral mnohopočetný personál. „Navyše, necítil som žiadne nemocničné

Potom, ako Jozef nasadol do taxíka pred nemocnicou v Kokkole, čakala ho ešte dvojnásobná cesta lietadlom domov na Slovensko

Lietadlo, ktoré Jozefa odviezlo z Kronoby Kruunuppy do Helsínk

pachy, aké bežne v nemocniciach cítiť,“ hovorí Jozef s úsmevom na tvári. V nemocničnej izbe sa pri ňom vystriedali za ten čas asi piati pacienti. S jedným z nich, ktorý sa volal Sam Siren, sa Jozef aj napriek jazykovej bariére spriatelil. Hospitalizácia Jozefa Prisenžňáka v západofínskej nemocnici trvala napokon dvanásť dní.

Pohľad zhora bol nádherný

V nedeľu 17. mája poobede prišiel po Jozefa pred nemocnicu v Kokkole taxík, ktorý ho odviezol na blízke letisko v Kronoby Kruunuppy, odkiaľ letel lietadlom do Helsínk – hlavného mesta Fínska. Odtiaľ cestoval znovu lietadlom do Poľského Krakova, kde si už poňho prišli príbuzní. Letecký transport mu zabezpečila poisťovňa. „Telefonovali mi z poisťovne, či som už na letisku. Báli sa o mňa, pretože som odmietol nimi ponúkaný doprovod, pričom doktorka v Kokkole potvrdila, že som schopný cestovať aj sám,“ vysvetľuje J. Prisenžňák a vzápätí obdivne dodáva: „Nikdy by som nepomyslel, že krajinu tisícich jazier niekedy uvidím aj z vtácej perspektívy, nielen zo zeme a z cesty ako vodič kamiónu.“

Slová vďaky

Po príchode domov sa Jozef Prisenžňák ihneď hlásil u lekárov na Slovensku. Zdravotný stav sa mu podľa jeho slov zlepšuje, ale stále sa cíti slabý, pretože kvôli chorobe schudol až 7 kg. „Na Slo-

Mapa prvej etapy cesty lietadlom z Kronoby Kruunuppy do Helsínk. Neskôr Jozef odletel lietadlom z letiska v Helsínkách do poľského Krakova, kde si už poňho prišli príbuzní

vensku tvrdia, že budem práceneschopný minimálne dva mesiace. Jeden lekár mi dokonca povedal, že sa budem z toho dostávať možno aj pol roka,“ tvrdí vodič kamiónu so strachom v očiach. Ako sám hovorí, chcel by poďakovať v prvom rade fínskym lekárom, ktorí jeho chorobu rýchlo odhalili a nasadili mu správnu liečbu a tiež slovenskému zamestnávateľovi, ktorý svedomito poistil svojich vodičov jazdiacich v zahraničí. Vďaka patrí taktiež zdravotnej poisťovni, ktorá sa postarala o transport či zaplatenie hospitalizácie a aj lekárom, ktorí Jozefa doliečujú doma na Slovensku. Práve vďaka týmto menovaným ľuďom všetko dobre dopadlo a J. Prisenžňák sa zo dňa na deň cíti čoraz lepšie...

Oľga Glušíková

Informácie z oblasti školstva

Dokončenie z 8. strany

(6.A) a Marta Kormanová (6.B). Pripravoval Mgr. Miroslav Ciba.

Po víťazstve v okrese sadilo družstvo dievčat 3. miesto v krajskom kole.

Podobne ako chlapci si úspešne počínali staršie dievčatá aj na majstrovstvách okresu v atletike, kde skončili na 2. mieste. Medailové umiestnenie zaznamenala Kristína Heretíková. Vo vrhu guľou sa umiestnila na 3. mieste. Reprezentovali: Emília Žiláková (9.A), Kristína Prisenžňáková (7.B), Eva Garajová (9.A), Adka Chromčáková (9.A), Denisa Belkoťáková (8.A), Daniela Kekeliaková (6.C), Michaela Maxová (6.A), Janka Chutnáková (8.D) Kristína Heretíková (8.A), Simona Skurčáková (8.A), Simona Vorčáková (9.A), Alžbeta Kovalíková (8.A), Denisa Šurinová (9.C), Katarína Miklušáková (8.A) Simona Vorčáková (9.A), Alžbeta Kovalíková (8.A), Denisa Šurinová (9.C), Katarína Miklušáková (8.A) Pripravovali Mgr. Emília Kolčáková, PaedDr. Marcela Skočíková.

Na majstrovstvách okresu v atletike mladších žia-

čok a žiakov obsadili obidve naše družstvá 1. miesta. Medailové umiestnenia získali: 1. miesto – Michaela Maxová 6.A (dialka), Tomáš Bublák zo 7.A (60 m, 300 m); 2. miesto – Dominika Dobierková 7.A (300 m), Timea Metesová 7.A (výška), Peter Gužík (kriket); 3. miesto – Michaela Heretíková 7.C (600 m), Zuzana Šurinčíková 7.A (60 m, dialka), Adam Ladňák 6.A (dialka). Pripravovali Mgr. Emília Kolčáková, Mgr. Ján Pienčák.

V oblasti materiálne-technického zabezpečenia chceme v tomto kalendárnom roku pokračovať v rekonštrukcii vnútorných priestorov hornej školy a zároveň plánujeme oploštenie celého areálu.

V materskej škole v Gaceli sa v priebehu letných prázdnin uskutoční kompletná rekonštrukcia s nadstavbou kuchynskej časti financovaná z fondov Európskej únie.

V základnej škole budeme pokračovať v modernizácii vnútorného vybavenia a v ďalšej rekonštrukcii vonkajšieho športového areálu.

Taktiež máme záujem realizovať nové oploštenie celého školského areálu (ZŠ + MŠ) do jedného cel-

ku, ktoré zamedzí škodám na budove MŠ II. Skupiny vandalov už stihli poškodiť na zrekonštruovanej časti fasády, prepáliť plastové okenné rámy, popísať steny a okná hanlivými výrazmi.

Oplotenie je nutné aj z hygienických dôvodov, aby sa do priestorov pieskovísk nedostali zvieratá.

DOVOLTE NA ZÁVER KRÁTKE ZAMYSLENIE.

Celosvetové problémy v oblasti výchovy sa dennodenne prejavujú v raste kriminality, používaní drog, alkoholizmu, v psychických ochoreniach, ničení prírody, životného prostredia a neustálych nepokojoch, prejavuje sa to tiež v osamelosti ľudí. Túto situáciu vystihuje často používaná fráza „Sme vzdelaní, ale zlí“, ktorá chce poukázať, že úrovňou svojich vedomostí sme už za rokom 2000, ale naše srdce je v dobe kamennej.

Chcem poprosiť všetkých, ktorí sa podieľame na výchove našich detí, rodičov, učiteľov, aby sme svojimi činmi a príkladom to naše srdce a srdce našich detí posunuli o kúsok bližšie k súčasnosti.

Ján Pienčák,
riaditeľ ZŠ s MŠ

Privalová voda večer 28. júna z vyliateho koryta Solného potoka zaplavila prízemie športovej haly a základnej školy – okamžité odstraňovanie následkov dobrovoľníkmi

Náhla prívalová povodeň ukázala silu

Koncom júna sa počasie zhoršilo. Počúvali sme správy o povodniach v rôznych častiach Slovenska. Aj v Rabči často pršalo, padali krúpy... ale že by Rabču postihla taká náhla povodeň, to sme ani netušili. A stalo sa.

Prišla nedeľa 28. júna, ktorá sa zapísala mimoriadnym spôsobom do dejín obce ako povodňová. Zrazu prišla búrka s centrom na Slanej vode. Tam sa doslova roztrhli mohutné čierne oblaky. V Rabči len krátko spáchlo. Zrazu sa privalila voda od Babej hory. Šesdesiatky rúry na novom cintoríne nestačili, a tak sa okolo siedmej hodiny večer voda preválila dolu cintorínom medzi hroby. Horšie ešte len prišlo okolo pol ôsmej – nízko položený most na gacelovských boroch nestačil pustiť naraz toľké množstvo prívalovej vody a tak sa voda vybrežila zo Solného potoka, a tak sa cez polia a dvor M. Chutniaka vovalila do Gace-

la. Zatopila suterény školy, športovej haly, pizzerie, elektroobchodu, baru Laverna, ... Solný potok premenil domy p. F. Turaca na ostrovčeky a ponížil, že mosta hrozil, že zoberie aj dom Spuchlákovicom. Prívalová voda odtekala krížom cez Hlavnú cestu a okolo zdravotného strediska do dravej Bystré (Rabčičanky). A riečka Bystrá sa ukázala ako najbesnejšia. Neustále stúpala a zúrivo obmývala pravý breh pod mostom, až nakoniec hrádza v zákrute nevydržala: strhla hrubé kamene, odniesla ich desiatky metrov ďalej a urobila z nich hrádzu, následkom čoho sa hladina vzdula. Vlny začali pustošiť a ničť, čo im prišlo do cesty. Zobrali aj s brehom väčšiu polovicu cesty, popadali betónové stĺpy elektrického vedenia. Voda brala stavebný materiál od novostavieb a vytvorila si nové rovné koryto. Začala ohrozovať novostavby. K najhoršiemu nedošlo, pretože voda okolo druhej hodiny ráno začala rýchlo opadávať.

Pre MY oravské noviny sa Rabčania vyjadrili nasledovne: „Najprv prišla búrka a o chvíľku záplava,“ spomína na nedeľný večer Mária Kvasňáková. „Voda sa valila, niesla mohutné smrekky, tamto zo stavby pobrala kvádre,“ ukazuje. „Stála som na moste, ale keď som to videla, radšej som sa utekala schovať domov, prišlo mi z toho zle,“ opisuje. Skazu z predchádzajúcej noci si prišiel pozrieť aj Gustáv Miklušák bývajúci vedľa riečky Bystrá. „Tú, kde teraz tečie rieka, bola ešte v nedeľu cesta. Voda ju strhla, plávali v nej stromy a hrmotali skaly. Pozbierala aj elektrické stĺpy, tamto je jeden z nich,“ ukazuje do kalnej rieky.

„Bývali tu veľké vody, ale takáto povodeň už nebola päťdesiat rokov,“ spomenul si na rok 1959 Ján Jagnešák. „Teraz vlastne u nás dolu ani veľa nepršalo, prišlo to z vrchov, od Oravskej Polhory a Babej hory. Hladina stúpala tak, akoby vodu niekto vylieval z hrncov,“ uzavrel Jagnešák.

Starosta s krízovým štábom a dobrovoľnými hasičmi z obce, ale aj záchranného zboru pomáhali najmä odčerpávaním vody zo suterénnych priestorov. Voda sa vyzúrila aj v okolitých obciach, v Oravskej Polhore a Rabčiciach.

V pondelňajšie hmlisté ráno už nepršalo a Gacel vyzeral, ako keby sa cezeň prehnala vojna. Pre záplavy v škole dostali deti voľno. Učitelia pomáhali čerpať vodu, umývali, upratovali, aby si deti mohli prísť na druhý deň na konci školského roka po vysvedčení.

Obetavo pod vedením predsedu hasičov Jozefa Galisa pomáhali dobrovoľní hasiči z Rabče FOTO J. ADAMČÍK

Aj mnohí občania našej obce nemali pokojný spánok, pomáhali zachraňovať, čo sa dalo. Záplavy boli aj v hornej časti obce na cintoríne pri kostole.

Poobede sa situácia ukludnila, slnko vysušilo v Gaceli stopy po vode, lesný závod ako zodpovedný správca vodného toku riečky Bystrá aj obec dala techniku, ktorá opäť vytvorila zobratý breh a obnovila pôvodné koryto. V priebehu ďalšieho týždňa po vzorovej spolupráci Povodia Váhu, lesov a obce sa navozila štrkom aj chýbajúca časť cesty popred novostavby. Zostal problém, odkiaľ zoberú štátne lesy na obnovu a zosilnenie pravostranného brehu riečky Bystrá. Rovnako bude potrebné odvieť cez gacelovské

bory časť vody zo Solného potoka do Bystré. Pozemkové úpravy by tiež pomohli, pretože by sa riešili aj odtokové pomery dažďovej vody z kopcov.

Také povodne sa v Rabči v minulosti už vyskytli, ale po vytrvalých dvojtýždňových dažďoch. A toto sa udialo v priebehu niekoľkých hodín. Okrem prietrže mrakov prívalovú vlnu spôsobilo, že spod Babej hory počas veterných kalamít zmizlo veľa starých lesov, v chotári nezostali takmer žiadne stromy, kriky s medzami a už nemá čo spomaľovať a zachytávať búrkovú vodu. Rabča musí počítať aj do budúcnosti s takými ohrozeniami, pretože najmä Gacel je postavený v údolí dvoch riek a Solného potoka. **V. Briš**

28. jún Vyčítanie začalo najskôr na novom cintoríne

O niekoľko hodín bol zaplavený aj Gacel

FOTO J. ADAMČÍK, HORE D. RATICA

Posledná sa vyzúrila Bystrá – ďalší deň pondelok poobede starosta zabezpečil obnovu pôvodného koryta FOTO V. BRIŠ

Predchádzajme živelným katastrofám!

Výdatná búrka a silný lejak s čiastočným krupobitím, ktorá nás postihla v pokojný nedeľňajší podvečer dňa 28. 6. 2009, prejavila sa s katastrofickými dôsledkami. Prudko stúpala hladina vody, ktorý brala a zatápala všetko, čo jej stálo v ceste. Zatápala a aj splavovala poľnohospodárske pozemky a záhrady. Nešetrila ani pivničné priestory mnohých rodinných domov, čím skutočne narobila obrovské škody na nehnuteľnom a hnuťelnom majetku. Čiastočne znečistené koryto Solného potoka a hlavne skrížené betónové profily pod mostom cez Solný potok pri p. Barnášovi obmedzili voľný prietok zvýšenej hladiny vody popod most, voda sa v dôsledku toho preliala cez most a časť tejto vody bola odrazená a volila si novú trasu cez poľnohospodárske pozemky smerom na obytné budovy, Materskú školu a Základnú školu v Rabči.

Dôsledkom nedostatočného čistenia prietoku Solného potoka nenechal na seba dlho čakať. Zdanlivo pokojný potok prejavil svoju nespútanosť.

Kto číta Rabčiansky

chýrnik, určite si bude pamätať na môj kritický článok uvedený v Chýrniku č. 2/2008, v ktorom som poukázal na pochybné čistenie koryta Solného potoka Povodím Váhu v mesiacoch január a február 2008. Vtedy čistenie koryta potoka bolo urobené v úseku od vtoku potoka do Polhoranky po Materskú školu. Od MŠ v smere proti to-

ku potoka už čistenie koryta potoka nebolo vôbec urobené. A to sa už aj teraz prejavilo negatívne obmedzením prietoku potoka popod most, keďže už vtedy neboli upravené porúchané betónové profily pod mostom. Okolo potoka vtedy boli vyrúbané iba stromy za účelom získania palivového dreva pre robotníkov Povodia Váhu. Na toto pochyb-

né čistenie prietoku Solného potoka som sa vtedy sťažoval na OÚ v Rabči a Životné prostredie v Námestove. Na základe mojej sťažnosti bolo uskutočnené aj komisionálne jednanie na OÚ v Rabči dňa 8. 4. 2008, za účasti zástupcov: OÚ Rabča, ŠOP SR CHKO HO, SVP š. p. Povodie Váhu, OÚ odbor ŽP a ja. Boli prijaté aj patričné opatrenia.

Prekvapením pre mňa bolo aj stanovisko starostu OÚ, ktorý toto pochybné čistenie prietoku Solného potoka s tichým súhlasom odobril, že sa vlastne nič nestalo, lebo že Povodie Váhu budeme potrebovať. A to je aj fakt, že ho budeme potrebovať, áno ale na kvalitné čistenie vodných tokov.

6. 7. 2009

Július Kubasák

POVODNE NA SOLNOM POTOKU V INTRAVILÁNE OBCE RABČA

Solný potok, ktorý je v súčasnosti v správe SVP, š.p., Žilina, je zaradený v zozname tokov pod registračným číslom 148, číslo hydrologického poradia 4-21-03 a je v ňom vedený ako drobný vodný tok. V intraviláne obce bolo koryto toku postupne upravované po etapách. V roku 1988 sa na ňom realizovala regulácia v úseku riečnom kilometri (ďalej len rkm) 0,000 – 0,430 t.j. od zástupenie do Polhoranky až po cestný most, a od mosta pri materskej škole v riečnom kilometri 0,550 až po sedimentačnú nádržku v rkm cca 1,500. V čase regulácie toku bola jeho správcom Štátna melioračná správa.

Kapacita koryta v rkm 0,550 – 1,500 bola v zmysle technickej normy navrhnutá na bezpečné odvádzanie povodňových prietokov v rozsahu Q 10 – 20-ročných veľkých vôd. To teda znamená, že bez toho, aby došlo k vybreženiu vôd z koryta (podľa vtedajších údajov SHMÚ), mala ním bezpečne pretečť najväčšia voda štatisticky evidovaná za dobu 10 – 20 rokov. Koryto toku bolo opevnené polovegetačnými tvárniciami s otvormi zasýpanými zeminou a zavegetovanými trávou. V čase prípravy projektovej dokumentácie bola prevažná časť úseku Solného potoka v rkm 0,550 – 1,500 evidovaná ako

extravilán, preto sa kapacita nenavrhovala na Q 50 – 100 ročnú vodu.

V roku 1995 došlo na Solnom potoku k povodňovému stavu, keď profil mosta pri materskej škole (ďalej len MŠ) nestačil odvieť povodňový prietok a vzdutá voda zaliala okolité pozemky a stavby, až po štátnu cestu. Následne po tejto povodni správca toku, ktorým v tom čase už bol Slovenský vodohospodársky podnik, urobil reguláciu toku medzi týmto mostom a mostom štátnej cesty, t.j. v rkm 0,430 – 0,550. Most pri MŠ zrekonštruovala na vlastné náklady obec. Jeho súčasná kapacita a prietoknosť až po za-

ústenie do toku Polhoranka, je z hľadiska protipovodňových opatrení v súčasnosti dostatočná.

Skutočnou príčinou, prečo došlo v roku 2009 k opätovnému povodňovému stavu, bola nedostatočná kapacita koryta v úseku od MŠ smerom nahor a taktiež aj technicky nevhodné premostenie v lokalite pri rodinnom dome pána Barnáša. Toto premostenie bolo vybudované bez súhlasu správcu toku a stavebného povolenia. Výškopisným osadením zasahuje svojou nosnou konštrukciou do prietokového profilu.

K zhoršeniu odtokových pomerov v úseku regulova-

nom polovegetačnými tvárniciami (rkm 0,550 – 1,500) došlo aj v dôsledku zavegetovania svahov koryta krikmi a stromami samonáletom a sčasti aj svojvoľnou výsadbou občanov bez súhlasu správcu toku. Podľa vyjadrenia obyvateľov sa na výsadbe podieľal aj pán Július Kubasák. Keďže stromy sa svojím vzrastom stali prekážkou v toku, SVP š.p., Závod Ružomberok inicioval ich odstránenie v súlade so stanoviskom Štátnej ochrany prírody SR, pracovisko Námestovo, Obvodného úradu životného prostredia v Dolnom Kubíne a obce Rabča.

V decembri roku 2007 a vo februári 2008 správca toku začal s odstraňovaním drevín v koryte toku a na jeho svahoch a brehoch, avšak v dôsledku sťažností pána Júliusa Kubasáka a media-

lizácie v miestnych a regionálnych novinách, SVP š.p., Správa povodia horného Váhu Ružomberok ukončila túto činnosť. Tieto pseudoochrannárske aktivity pána Kubasáka boli príčinou, prečo SVP š.p. ukončilo odstraňovanie drevín až po sedimentačnú nádržku a prečo sa nepodarilo navrátiť koryto do projektovaného technického a kapacitného stavu. Z hľadiska vodohospodárskeho je teda jasné, čo môžu narobiť nesprávne vysadené dreviny priamo v prietochnom profile. Kto teda nesie zodpovednosť za povodňový stav? Správca toku, ktorý si chcel plniť svoju zákonnú povinnosť alebo ten, kto takejto činnosti bráni?

Riešením, ako do budúcnosti predísť opakovaniu povodní v lokalite „Gacel“ je v prvom rade úplné odstránenie drevín a kríkov v prietochnom profile a tento stav udržiavať ako trvalý, odstrániť nelegálne postavený most pri rodinnom dome pána Barnáša, prípadne výškopisne umiestniť spodnú hranu mosta 50,0cm nad okolitý terén. Tieto opatrenia je možné riešiť operatívne.

Keďže celá lokalita „Gacel“, a teda aj časť v súbehu so Solným potokom, je zahrnutá do práve spracovávaného rozšíreného územného plánu obce s územím určeným na výstavbu rodinných domov, bude potrebné zväčšiť kapacitu Solného toku minimálne na Q 100 (v súčasnosti sa legislatívne pripravuje ochrana intravilánov obcí až na Q 1000). Technicky to znamená vybudovať obojstranné ochranné hrádze, t.j. zvýšiť súčasné brehy toku a alternatívne vybudovať odľahčovací rameno so zaústením do toku Bystrá, ktorý je v správe Lesov SR. Takáto

úprava toku si však vyžiada okrem finančných zdrojov aj majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov, na ktorých by došlo k vybudovaniu ochranných hrádzi a odľahčovacího ramena.

Zmenou spôsobu užívania pozemkov prilahlých k Solnému potoku z poľnohospodárskej pôdy na zastavané plochy dochádza k zmene územného plánu obce. V ňom by malo byť zahrnuté aj riešenie protipovodňovej ochrany rozširujúceho sa intravilánu. Toto je však v kompetencii obce ako obstarávateľa územného plánu.

SVP š.p. v súčasnosti nemá finančné prostriedky na takýto druh investičnej výstavby a na celom zregulovanom úseku toku Solného potoka bude vykonávať len pravidelnú periodickejšiu údržbu spojenú s čistením dna od nánosov a odstraňovaním drevín z toku, príp. opravou jestvujúceho poškodeného opevnenia. Keďže Solný potok je priamo spojený so životom obce a pozemkami, príp. majetkami občanov, ktoré siahajú až k nemu, malo by byť v prvoradom záujme aj jej obyvateľov, aby nedochádzalo k zhoršovaniu odtokových pomerov v koryte samotnom, a to znečisťovaním toku, vyhadzovaním odpadkov charakteru komunálneho alebo biologického a výsadbou drevín a kríkov do toku. Skôr z našej strany, ako správcu toku očakávame pomoc od občanov a obce.

Tak, ako doposiaľ, aj do budúcnosti bude správca toku postupovať v súlade so zákonom o vodách č. 364/2004 Z.z., ktorý upravuje výkon jeho práva a povinností.

Ing. Róbert Hok,
riaditeľ

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE URBÁRSKEHO DOMU

Dňa 25. 6. 2009 prestrihol pásku v urbárskom dome starosta obce Dušan Ratica

Pohľad na nadstavbu domu služieb, ktorú financoval URBÁR Rabča, poz. spol.

Medzinárodné kolo LEONARDO

Medzinárodné kolo LEONARDO sa uskutočnilo v gmine Mucharz v Poľsku v dňoch 29. 5. 2009.

Do poroty boli delegovaní učitelia zo škôl: Rabča, Oravská Jasenica, Sihelné. Účastníci medzinárodného kola LEONARDO 2009 z jednotlivých škôl: Bobrov – Terézia Budzeľová, Klin – Lucia Klinovská, Orav-

ská Jasenica – Júlia Florová, Rabča – Denisa Belková, Rabčice – Mária

Kozáková, Sihelné – Eva Vonšáková, Zubrohlava – František Volf.

Podakovanie

Riaditeľstvo Základnej školy s materskou školou v Rabči ďakuje všetkým, ktorí sa v nedeľu 28. 6. 2009 vo večerných, nočných hodinách podieľali na odstránení následkov záplav v areáli základnej a materskej školy.

Životné prostredie

Životné prostredie je všetko to, čo vytvára prirodzené podmienky existencie našej, ale aj iných organizmov a je predpokladom ďalšieho vývoja. Jeho zložkami sú voda, ovzdušie, pôda, horniny, rastliny a živočíchy.

Prostredie je považované za dôležitý podmienujúci faktor, ktorý ovplyvňuje zdravie spoločnosti aj jednotlivcov. Ľudské zdravie a kvalita životného prostredia sú vzájom-

ne úzko prepojené. Znečistené ovzdušie, nebezpečné chemické látky, hluk, kontaminované potraviny a voda, to všetko sú hlavné príčiny environmentálne podmienených chorôb. Najznámejšie z nich sú dýchacie problémy, kašeľ a rozvoj astmy, rôzne alergické ochorenia, neurologické poruchy, poruchy koncentrácie, spánku a množstvo ďalších. Látok, ktoré sa podieľajú na znečisťovaní jednej zo základných podmienok života – ovzdušia, je veľké množstvo. Patria k nim toxíny

uvolňujúce sa pri spaľovaní plastov: ftaláty, ťažké kovy (hlavne kadmium a zinok), dioxíny, oxid uhľnatý a rôzne uhľovodíky, ktoré prispievajú ku vzniku smogu. Spaľovaním gúmy sa uvoľňujú oxidy sýry. Vplyv týchto látok môžeme pocítiť okamžite vo forme štiplavého zápachu, ktorý dráždi dýchacie cesty a sliznice. V takýchto sadiach sú prítomné aj silné jedy a rakovinotvorné látky. Zhoršujúci sa stav vody, pôdy, ovzdušia a bioty je prejavom negatívneho antropogénneho pôsobe-

nia. Identifikácia takýchto problémov je základným krokom ich riešenia. Ústava Slovenskej republiky garantuje každému právo na priaznivé životné prostredie, no zároveň je každý povinný ho chrániť a zveľaďovať, a nikto ho nesmie ohrozovať, ani poškodzovať. Ak chceme priaznivé životné prostredie zachovať aj pre budúce generácie, musíme si uvedomiť, že jeho budúci stav je závislý od toho súčasného. Štát a rôzne organizácie majú možnosť podporovať projekty, vykonávať kontroly, čistiť divoké skládky, bezplatne organizovať zber odpadu a po-

dobne, ale samotná separácia odpadu, či chránenie prostredia v našom okolí je závislé od uvedomelosti každého jednotlivca.

1. Zložka životného prostredia (*Riešenie – živočích*).
2. Opätovné využitie už použitých materiálov (*R – recyklácia*).
3. Čierne, nelegálne skládky (*R – divoké*).
4. Vznikajú pri spaľovaní plastov (*R – dioxíny*).
5. Materiál, z ktorého je vyrobené mikroténové vrecko (*R – plast*).

Mgr. Lubica Prisenžňáková

TERMÍNY ODVOZU KOMUNÁLNEHO ODPADU V RABČI

T – MODRÝ VÝVOZ

34. 25. 8. a 27. 8.
36. 8. 9. a 10. 9.
38. 22. 9. a 24. 9.
40. 6. 10. a 8. 10.
42. 21. 10 a 22. 10.
44. 4. 11. a 5. 11.
46. 18. 11 a 19. 11.
48. 2. 12 a 3. 12.
50. 16. 12. a 17. 12.
52. 28. 12. a 29. 12.

T – ČERVENÝ VÝVOZ

41. 14. 10. a 15. 10.
43. 28. 10. a 29. 10.
45. 11. 11. a 12. 11.
47. 25. 11. a 26. 11.
49. 9. 12. a 10. 12.
51. 21. 12 a 22. 12.

PLASTY

8. 9. 8. 10.
12. 11. 13. 12.

Tetrapack Obaly
29. 10. 30. 10.
30. 11. 7. 12.

ZBER tetrapackov a obalov spolu s PLASTMI alebo cez žiakov ZŠ

Elektroodpad 6. októbra

SKLO DÁVAŤ DO 1100 L KONTAJNEROV S OZNAČENÍM SKLO

14. 9. 16. 10.
20. 11. 18. 12.

AK VÁM NEDORUČILI PLASTOVÉ VRECI NA SEPARÁCIU ODPADU, MÔŽETE SI ICH PÝTAŤ V KANCELÁRII OBECNÉHO ÚRADU NA PRÍZEMÍ V MIESTNOSTI BÝVALEJ POBOČKY SLOVENSKEJ SPORITELNE

BUDE ZBERNÝ DVOR?

Obec na základe 15-ročnej nájomnej zmluvy so štátnymi lesmi začala práce na vypracovanie projektu zberného dvora vo vrbínach pri ceste na poľnohospodárske družstvo. Práce pozastavila, pretože EÚ poskytuje zatiaľ príspevok len na zberné dvory nad cca 25 obyvateľov.

POĎAKOVANIE

Vedúci obecných služieb, Štefan Ratica, ďakuje tým občanom, ktorí zodpovedne triedili plasty za mesiac júl, august. Celkom sa zozbieralo 1100 ks vriec s plastmi, čo bolo doposiaľ najviac.

Žiaľ, našli sa aj takí spoluobčania, ktorí do vriec namiesto vytriedených plastov nahádzali aj odpad, ktorý tam nemá čo robiť (napr. celý obed, šalát, zemiaky, hliníkové plechovky od piva, papier...). Preto nám viaceré vrecia nezobrali. Museli sme ich vysypať a pretriediť nanovo priamo na obecných službách. Títo neporiadnici nám takto všetkým, čo poctivo triedime, zvyšujú cenu za poplatok za odpad. Chcem ešte upozorniť, že pri hádzaní plastových fľaš od nápojov je potrebné tieto najskôr nohou stlačiť – zlisovať, prípadne zlisované zašróbovať. Nie ich plné vzduchu, ba dokonca aj zašróbované hodiť do plastového vreca. Aj to zvyšuje náklady na vývoz. Preto takúto fľašu nie vždy zlisuje a odvezie ich oveľa menej, ako keby boli zlisované.

Na zberný dvor pri družstve v Gaceli nevyvážať domový odpad! Zberný dvor nie je dokončený. Po dohode so mnou je možné vyviezť stavebný odpad.

Štefan Ratica, vedúci RABČAN, obecné služby

Náklady za odpad stúpili až dvojnásobne

Od 1. marca príspevková organizácia RABČAN, obecné služby z dôvodu uzavretia skládky odpadov v Zubrohlave vyváža komunálny odpad na skládku do Širokej, čím náklady za uloženie aj odvoz veľmi stúpili. Nakoľko od 15. júla je uzatvorená aj skládka v Širokej, odpad sa po preložení v Širokej odváža až do Liptovského Hrádku, čím výdavky opäť stúpili. Do 15. júla bola ce-

na za 1 tonu uloženia odpadu 34,62 eur (1043 Sk) a od 15. júla za tonu uloženia už platíme 61,73 eur, čo je nárast bez započítania dopravy o 78%! Nová skládka v Zubrohlave sa síce pripravuje, ale kedy bude dokončená, primátor Námesťova nevie povedať.

Preto obecná samospráva žiada všetkých producentov komunálneho odpadu, aby sa snažili O DOKLADNÚ SEPARÁCIU SVOJHO ODPADU,

ČÍM SA ZNÍŽI MNOŽSTVO ĎALEKO ODVÁŽANÉHO DOMOVÉHO ODPADU.

Zvlášť vyzýva: NEHÁDŽTE DO KOŠOV ZVYŠKY STAVEBNÝCH ODPADOV A ZEMINY ZO ZÁHRAD, SKLO, PLASTY, KOVY – to všetko tam nemá čo robiť a veľmi zvyšuje hmotnosť odpadu.

Ing. Vladimír Briš, prednosta OcÚ v Rabči

IX. DNI RABČE

Guralecky z Rabče, speváčky Marana tha, Mladý heligón z Rabčíc, spevák Milan Hrčka či Folklórny súbor Oravan z Nižnej... to je len pár z množstva folklórnych súborov, hudobných skupín a jednotlivcov, ktorých v nedeľu 5. júla hostili Rabčania na oslavách 401 rokov znovuzaloženia obce.

Obec Rabča v rámci osláv IX. Dní Rabče zorganizovala v malom amfiteátri pred telocvičňou bohatý kultúrny a folklórny program. Podujatie otvoril starosta obce Dušan Ratica. Ako sám povedal, počas povodní pred týždňom – kedy bolo zatopené centrum obce, škôlka i telocvičňa – kvôli kritickej

z Rabče a rabčiansky detský folklórny súbor Guralecky. Medzi vystupujúcimi nechýbali ani sólisti z Rabče, ako študentka konzervatória Eva Ptačinová, harmonikár Jozef Adamčík a 75-ročná Johana Šurinová s nezameniteľným hlasom. Na podujatí sa zúčast-

pina Drišľak. Folklórna skupina Hruštín zas rozosmiala divákov vtipmi o Oravcoch. Dni Rabče spestril goralskými, zemplinskými a cigánskymi tancami i melódiami Folklórny súbor Oravan z Nižnej, ktorý patrí medzi najstaršie folklórne súbory na Slovensku.

Vystúpenie cirkevného speváckeho súboru – rabčianskych žien Marana tha – Pane, príď

EFOTO V. BRIŠ

Na oslavách IX. Dní Rabče vystúpila aj skupina Mladý heligón z Rabčíc

EFOTO V. BRIŠ

situácii ani len nedúfal, že sa tieto Dni rabče uskutočnia. Počasie sa polepšilo, voda ustúpila a Rabčania sa napriek škodám, ktoré povodeň spôsobila, stretli v dobrej nálade v malom amfiteátri pred telocvičňou.

Program osláv bol bohatý Na úvod programu sa predstavil spevokol Marana Tha

nili aj folklórne zoskupenia z iných oravských obcí. Folklórna skupina z Babína predviedla „kyčkanie“ – oravské zvyky a tradície týkajúce sa svadby. Mladý heligón z Rabčíc predstavil divákom svojich nových členov a vedúci skupiny Miroslav Tropek prezradil, že iba prednedávnym vydali nové CD, ktoré pokrстила sku-

V programe nechýbali ani účinkujúci zo susedného Poľska. Z poľskej dedinky Świnna na slávnosti do Rabče zavítali až dve folklórne skupiny: Hajduki a Beskidzkie trubadury.

Rabčania v rámci osláv neostali len pri folklóre. Zaspieval im aj spevák Milan Hrčka, rodák z Oravy momentálne žijúci v Kežmarku a rabčianska dievčenská skupina s názvom Shakeloozers im zatancovala moderný hip-hopový tanec.

Folklór aj šport

Program osláv v Rabči sa však netýkal len nedeľného folklórno-kultúrneho podujatia. Vo štvrtok podvečer 2. júla v malom amfiteátri pred telocvičňou vystúpila dychová hudba Rabčanka a následne aj bratislavská skupina Eminent. V piatok 3. júla si diváci v kultúrnom dome po zakúpení vstupeniok mohli pozrieť vystúpenie skupiny Drišľak. Sobota v Rabči zas patrila športovcom a športovým turnajom v basketbale a vo futbale.

Nevyspytateľné počasie

Obec síce nedávno postihli povodne, počasie však Rabču nešetřilo ani v minulosti. Rabčania v 17. a 18. storočí často trpeli neskorou jarou, jarnými mrazmi, povodňou, daž-

EFOTO V. BRIŠ

Vystúpenie detského folklórneho súboru Guralecky z Rabče

divou jeseňou (keď zbiehali mokré obilie), taktiež skorým príchodom mrazov a snehu (ktorý mnohokrát prikryl polia aj s nepozbieranou úrodou), ba trpeli tu aj množstvom myší. Napríklad okolo roku 1688 v Rabči vypukol hladomor. V čase žatvy prišli i prudké dažde, rozvodnila sa rieka Polhoranka a bola veľká povodeň. Zima vtedy prišla veľmi zavčasu. Lu-

čivou víchricou postihla Rabču 8. júla 1932. Trámy drevených chalúp až praskali pod nárazmi vetra, vyvrátené stromy padali na cesty. Ešte aj na druhý deň ráno bol ľadovec 40 cm vysoko. Ľadovec hrúbky kuracieho vajca pobil vtedy mnoho domácich zvierat. O osem rokov neskôr, v roku 1940, udeřla neobvyčajne tuhá zima. Teploty dosahovali neuveriteľ-

Folklóristi Rabče, dlhoroční účinkujúci – harmonikár Jozef Adamčík a 75-ročná Johana Šurinová

EFOTO V. BRIŠ

dia jedli machy, aby prežili. Mleli dokonca do múky kôru z liesky, len aby sa aspoň trochu viac nasýtili. Život v tejto hornooravskej obci teda nebol jednoduchý.

Rabča naša rodná...

Ani 20. storočie nebolo milosrdnejšie. Strašná búrka spojená s kamencom a ni-

ných – 40 °C, snehu bolo vyše plota a zúrili aj snehové fujavice. Ani 21. storočie nie je v tejto obci z hľadiska počasia iné. Nevyspytateľné počasie síce trápi Rabču dodnes, ale aj napriek drsným poveternostným podmienkam Rabčania na svoju rodnú hruď zeme nedajú dopustiť.

Oľga Glušíková

Na Dňoch Rabče nechýbali ani účinkujúci zo susedného Poľska. Z poľskej dedinky Świnna na slávnosti zavítali folklórne skupiny Hajduki a Beskidzkie trubadury

EFOTO V. BRIŠ

Folklórny súbor Oravan z Nižnej predviedol v Rabči naozaj nezabudnuteľné vystúpenie

EFOTO V. BRIŠ

HASIČSKÝ DEŇ

**V sobotu
1. augusta poobede
za nádherného počasia
na ihrisku v Gaceli
súťažili hasiči.**

Hasičský deň zorganizoval po 4. raz Dobrovoľný hasičský zbor v Rabči pod vedením predsedu Jozefa Galisa v spolupráci s obcou. Za rabčiansky hasičský zbor súťažili muži aj ženy. Svoju zručnosť si zmierali s hasičmi spoza hraníc

z Poľska – družobnej gminy Świnna, z Česka – Řeky.

Súťažilo sa v tradičných kategóriách: vodný útok na cieľ, štafeta, preťahovanie lanom a prenášanie drevených polien.

Po ukončení súťaží boli najúspešnejší hasiči z Řeky – získali 1. miesto. Na 2. mieste skončili hasiči z Rabče, 3. miesto obsadili strážacy zo Świnnej, 4. miesto hasičky z Řeky a 5. miesto hasičky z Rabče.

Jediná prežila Osvienčim a po návrate do Rabče odišla do Ameriky

SOM VŽDY OTRASENÝ, ČOHO SÚ SCHOPNÍ ĽUDIA, AK SA IM DÁ MOC VLÁDNUŤ NAD INÝMI. To, čo dokázali nacisti s ich prísluhovačmi v koncentračných táboroch, to sa nedá opísať. Nikdy som si nepomyslel, že ešte aj po 54 rokoch sa cez video dozviem o nevysloviteľných útrapách niekdajšej obyvateľky Rabče Erzičky Steintz v koncentračnom tábore Osvienčim, o osude jej rodiny, len zato, že boli Židia!!! Je jediná, čo zázrakom prežila Osvienčim. Hroznú históriu rodiny Steintz z Rabče nám doplnili manželia na dôchodku Charles a Mária Steintzovci z New Yorku, ktorí prišli už druhýkrát pátrať po rodokmeni rodiny Steintz...

ŤAŽKÝ ŽIVOT. Žigmund a Rozsi Steintzovci boli šikovní. Darilo sa im. Mali obchod, krému aj píl. Aj gazdovali, mali kravy, kone. Ľudia si na nich spomínajú v dobrom. Mali dve pekné dievčatá: Erzičku a Valériu. Život v Rabči nebol ľahký. „Aj moje kamarátky z detstva Erzička a Valika, označené žltou hviezdou, sa so mnou podelili o chlieb,“ spomína Anton Adamčík.

ODVOZ DO TÁBORA. V marci 1942 ich rodičia nútené poslali do „tábora“. Verili, že sa vrátia. Porcelánovú bábiku v kúte ich obchodu v Gaceli držali pre dievčatá, keď sa vrátia. Pre dve krásne dievčatá v rozpuku. Odviez-

li aj ich, aj celú ich rodinu. (Od marca do októbra 1942 slovenská vláda Slovenského štátu ako prvá deportovala vlastnými mocensko-administratívnymi prostriedkami zo Slovenska do nacistických vyhľadzovacích a koncentračných táborov na okupovanom území Poľska takmer 58 000 Židov.)

OSVIENČIM. „Sestra Valéria mala 16 rokov, keď som ju odprevadila do plynu ..., bola slabšia ako ja,“ uvádza v roku 1982 pre floridskú televíziu americká občianka Erzička Perlová rod. Steintz. „Kto nevládala, išiel do plynu. Aby sa im ľahšie počítalo, tak ich zoraďovali po štyroch... Pestovali sme zeleninu a posie-

1982, Erzička Steintz v rozhovore pre floridskú televíziu o prežitých útrapách

vali sme zeleninové polia popolom zo spálených tiel...”

LEN ERZIKA STEINTZ PREŽILA... s vypáleným nápisom na ruke až do smrti... Ako, to nik presne nevie. Manželia Charles a Mária Steintzovci uvádzajú, že sa zapáčila jednému Nemcovi, a ten ju preradil zo zoznamu do plynu na neskôr a tých nestihli... Oslobodenie Osvienčimu – sovietsky vojak a Žid Jakov Gelfandbein si každý rok 27. januára naleje vodku, upeče toast a spomína: „... na rozlámavé vráta, z ktorých pomaly na svetlo vychádzali dožívajúci kostlivci a hádzali sa mu okolo krku. Dňa 27. januára 1945 mal 23 rokov. Vedel, že mohol byť jedným z tých, čo mu bozkávali ruky za dve lyžice bujónu. Viac nevládali zjesť. Prišiel s vojakmi, čo oslobodili Osvienčim. Prišli príliš neskoro – v tábore bolo už len sedemtisíc ľudí, ktorí sa nevládali vydať na pochod smrti, a tak ich tam dozorcovia nechali zomrieť od hladu a zimy...” Na pochod do táborov v Nemecu z Osvienčimu sa vydalo 56 tisíc mužov a žien. Väčšina z nich tam nikdy neprišla. V Osvienčime bolo zmarených 1,5 milióna ľudských životov.

NÁVRAT DO RABČE. Vrátila sa, údajne chcela zostať, aj lásku si našla.

Až do smrti Erzičky Steintz zostalo väzenské číslo viditeľné

Majetky už zhabali. Ozvali sa známi z Ameriky. Predala zakopané rodinné šperky za diamant, ktorý jej zubár vložil do zuba a odišla do nového sveta, Ameriky, na Floridu. Tam našla novú lásku manžela Pearla. Zostali po nej dve deti. Erzička zomrela približne pred 15. rokmi.

RODOKMEŇ STEINTZ. Keď sa syn, Charles Steintz, v 16-tich dozvedel, že jeho rodina pochádza zo Slo-

venska z Rabče, rozhodol sa, že preskúma rodinné korene. Jeho otec sa odsťahoval z Rabče do USA v roku 1912. Charles sa zoznámil so svojou manželkou Máriou v gete, kde sa stretávali prisťahovalci zo Slovenska v Amerike. Jej otec, holič, odišiel do USA zo západného Slovenska. Vzali sa, majú štyroch synov.

Vďaka nim a prekladateľke A. Višinkovej sme sa viac dozvedeli o krutom osude Rabčanov. **V. Briš**

Erzička Steintz s matkou Rozsi

29. jún, OcÚ Rabča, Karol Steintz s manželkou Máriou (vzadu) z New Yorku pátrajú po svojich predkoch v Rabči

Rok medzi vami

Milí čitatelia, začiatkom júla uplynul presne rok, ako som sa – aspoň na istý čas – stal Vaším spoluobčanom. Dovoľte mi, aby som sa pri tejto príležitosti s Vami podelil o niekoľko myšlienok, ktoré nechcú byť len monológom, ale skôr pozvaním k diskusi.

Keď som sa dozvedel, že mojím ďalším pôsobiskom sa po Vysokých Tatrách a Hornom Liptove stane Orava, zmocnila sa ma zvedavosť, ktorú sa chcem pokúsiť objasniť. Sám z Oravy pochádzam, ale nikdy som na nej ako kňaz nepôsobil. Moja zvedavosť smerovala k otázke, ako sa Orava zmenila v tomto našom rýchlo sa meniacom svete oproti tomu, ako som ju vnímal ako gymnazista či bohoslovec. Ako Oravci žijú svoju vieru, ku ktorej sa tak jednoznačne hlásia? S týmito otázkami vo svojom vnútri som k Vám prichádzal.

Prišiel som z prostredia, ktoré bolo úplne odlišné. Horný Liptov a Liptovský Mikuláš je prostredie poznačené skôr náboženskou ľahostajnosťou a pomerne silným zastúpením protestantských cirkví. Prostredie, v ktorom sú katolíci neraz výraznou menšinou, prostredie, v ktorom nikto „nepadal na zadok“ z toho, že som kňaz, ale rešpekt a dôvera možno získať jedine svojím prístupom a prácou. Pamätám si, že mi niektorí hovorili: „Na Liptove ste to museli mať ťažké, nebojte sa, tu Vám bude dobre“. Nuž, nemám dôvod sa sťažovať, ale musím povedať, že dôvod sťažovať sa som nemal ani na Hornom Liptove. Prežil som tam tri pekné roky a skúsenosť, ktorú mi dal Horný Liptov, si veľmi vážim. Bolo to prostredie veľmi inšpiratívne, bolo to prostredie, kde som zakúsil ma-

ličké spoločenstvo veriacich (nezriedka v týždni na sv. omše chodilo len pár ľudí), ale vzťahy v ňom boli rodinné a úprimné. Možno teda povedať, že som k Vám prišiel poznačený skúsenosťou Horného Liptova – a som za ňu vďačný.

V prvom rade ma ohromilo to množstvo ľudí, ktoré som mal pred sebou pri prvej sv. omši medzi Vami. Azda ani na mojej prímiečnej omši ich nebolo viac... Ako teda vnímam otázky, ktoré som si kládol, keď som tu prichádzal?

Rabča je určite veľká farnosť, v ktorej je množstvo úprimne veriacich ľudí – a to je pre kňaza radosťou.

Rabča je svojím vekovým zložením obec mladá: viac než 1100 obyvateľov má menej ako 15 rokov.

Farnosť som nikdy nevnímal len ako nejaké územie, ani len ako inštitút. Farnosť pre mňa vždy znamenala miesto, kde môžeme spoločne prežívať svoju vieru. Posilňovať sa v nej, rásť v nej, vzájomne sa deliť o skúsenosť s ňou. Naša farnosť je určite perspektívnym priestorom na to, aby sme z nej spoločne vybudovali miesto, kde žijeme svoju vieru! No po skúsenosti z Liptova viem, že „veľká“ farnosť neznamena automaticky „živá“ farnosť. A naopak: „živá“ farnosť nemusí byť nevyhnutne „veľká“.

Myslím, milí čitatelia, že je dôležité, aby sme aj my kňazi dokázali načúvať Vaším potrebám. Budem veľmi rád, keď nám prezradíte, čo Vám vo farnosti chýba a čo konkrétne navrhujete, aby sa stala ešte viac miestom, kde spoločne prežívame svoju vieru.

S priáním Božieho požehnania

Miroslav Lettrich,
kaplán

DEŇ PLNÝ PREKVAPENÍ

Deň plný prekvapení. Každoročná akcia, ktorou sa animátori snažia deťom vyčariť na tvárach úsmev. Podarilo sa im to však aj tento rok?

Začalo sa to celkom slubne, detskou sv. omšou, na ktorej už bolo vidieť netrpezlivé detské tváre, plné očakávania, čo ich čaká. O 13⁰⁰ hod. sme sa všetci stretli v areáli školského parku (po-

časie nám, našťastie, prišlo) a mohli sme začať. Súťaž bolo dosť a deti neúrekom, takže si mohli vyskúšať svoje schopnosti, napríklad pri skladaní puzzle, pretláčaní rukou či hádzaním kockou. Vytúžené žetóny, ktoré si „vysúťažili“, utrácali v bufete s cenami – hračkami, plyškami alebo sladkosťami, a keďže ceny boli naozaj zaujímavé, míňali sa veľmi rýchlo. Keď sa vykúpili posledné lízanky

a dobošky a už deti nemali na čo súťažiť, skončila sa táto akcia. Dohrala hudba (mimo chodcom skvelá), poukladali sa stoly a pobrali sme sa aj my, animátori, domov, plní entuziazmu na ďalší rok.

Týmto by som chcela poďakovať všetkým sponzorom, animátorom a komukolvek, kto prispel k tomuto dňu a pomohol tak deťom prežiť krásny deň, plný radosti a prekvapení.

Žaneta Koňarčíková

Pod vrcholom Osobitej...

Júl 2009 – Niektoré deti nič „výnimočné“ pod týmto dátumom nevidia. No deti a mladá z našej farnosti si určite spomenú na výlet do Roháčov a plavárne v Nižnej.

Niečo pred ôsmou už deti na zastávkach napäto čakali autobus.

Cesta nebola dlhá a pre niektorých ani nudná.

Niektorí spievali hrali sa hry, atď. Pravdaže sme sa všetci pomodlili, aby sme tú cestu prežili v zdraví.

Túra nebola náročná, no pre niektorých dosť dlhá. Keď sme vyšli takmer navrch, čakal tu na nás nádherný výhľad. Zišli sme síce niekde inde, ako sme chceli, no nakoniec všetko dopadlo dobre a bez úrazu. Unavení ale natešení sme sa vybrali na plavareň

v Nižnej. Veď kto by sa nehodil do vody, keď je vonku tak teplo?

Keď sa už všetci vybláznil v bazénoch a vystáli v dlhých radoch v bufete, čakala nás už len cesta domov.

Cestou späť sme si ešte trochu zaspievali a poďakovali Pánu Bohu v modlitbe. Na tento výlet si určite všetci radi zaspomínajú.

RABČA DEŤOM: „Skáče, kričte, len nehrešte!“

Cukrík v múke. Deti sa sa snažili získať žetón aj v tejto súťaži. Ich úlohou bolo nájsť a vytiahnuť ústami cukrík v tanieri plnom múky

Na páku. V tejto súťažnej disciplíne si svoje sily najčastejšie zmerali chlapci

V nedeľu 12. júla sa v areáli základnej školy v Rabči konal už 12. ročník podujatia s názvom Deň plný prekvapení, ktoré má v obci dlhoročnú tradíciu.

V nedeľu 12. júla ráno otvorila toto stretnutie detská svätá omša. „Pôvodnou myšlienkou je spríjemniť deťom prázdniny a vytvoriť pre nich hravé popoludnie,“ hovorí organizátorka Vierka Bolibruchová.

V Rabči nie je veľa akcií pre deti a mláď z Rabče chcú robiť niečo pre druhých. Preto pokračujú v organizovaní rôznych aktivít určených pre deti, mládež aj dospelých.

Usporiadatelia

Hlavným organizátorom je spoločenstvo kresťanskej mládeže MOP – „Mladí oslavujú Pána“. K nim sa pripojili aj ľudia, ktorí chcú pridať ruku k dobrému dielu. Potrebná bola aj pomoc sponzorov, ktorými sú každoročne podnikatelia z Rabče.

„Čo sa týka materiálnych vecí, deti si z tohto dňa odnesú ceny, ktoré vymenia za získané žetóny pri hrách. Popri nich si zasúťažajú, stretnú sa s kamarátmi a zabavia sa,“ hovorí o akcii Vier-

ka Bolibruchová. Účastníci vždy dostávajú nálepky s myšlienkou, ktorá sa nesie celým dňom. Minuloročné heslo znelo: „Skáče, kričte, len nehrešte“, a je stále aktuálne aj pre tento ročník.

Nielen jeden deň v roku

Podobné zameranie a názov má Týždeň plný prekvapení. Prázdniny sú dlhé a Deň plný prekvapení trvá krátko, a tak sa ho kresťanská mládež z Rabče rozhodla predĺžiť. Každý deň sú pre deti počas tohto týždňa pripravené rôzne výlety formou prímestského tábora. Na konci augusta sa v rámci ukončenia prázdnin chystá už tretí ročník tohto viacdňového podujatia.

Preventívny systém

Vierka Bolibruchová na margo uplynulej akcie povedala: „Zúčastňujem sa jej, pretože chcem deťom spríjemniť prázdniny. Dva mesiace prázdnin je dlhé časové obdobie, ktoré deti môžu využiť rôznym spôsobom.“ Deti na Orave skutočne nemajú veľa ponúk, ako využiť toto obdobie. „Mojím zámerom je venovať svoj čas deťom, aby plnohodnotne využili voľné dni,“ priznáva V. Bolibruchová.

Zuzana Kozáková

Kto bude skôr na zemi Udržať rovnováhu na kúsku dreva a navyše sa snažiť spoluhráča dostať na zem nie je ľahké, no aj to bola jedna zo súťažných disciplín

Buťet Tu si deti mohli vybrať, čo si kúpia za získané žetóny pri hrách

Autorom fotografií v článku je AUGUSTÍN PITÁK, ML.

Špeciálny darček pre Špeciálnu internátnu školu

NÁMESTOVO

– Deti zo záujmových krúžkov Centra voľného času Maják Námestovo spolu s Občianskym združením Centráčik, si v stredu 3. júna pre školákov v námestovskej Špeciálnej základnej internátnej škole pripravili kultúrny program v rámci druhého ročníka kultúrno-charitatívneho podujatia s názvom „Deti deťom“.

Program otvorila skupina mažoretiek s názvom

Hviezdičky a tanečná skupina Country Friends z Rabče, ktorá predviedla párový country tanec. Nechýbal ani tanečný aerobik, ktorý zatancovala skupina Trio Dance z Námestova. Tanečníčky hip-hopu sa predviedli v pestrých kostýmoch a svoju choreografiu ukázala taktiež hip-hopová skupina B3 Now. Na konci programu vystúpilo ešte rabčianske zoskupenie mažoretiek s pomenovaním Izabela.

V priebehu tohto podujatia boli však aktívni aj žiaci špeciálnej školy, ktorí sa

Hip-hop Tanec plný energie a pestré kostýmy predviedli v jedálni námestovskej Špeciálnej základnej internátnej školy i tanečníčky hip-hopu

Hviezdičky Ako prvá v rámci kultúrno-charitatívneho podujatia s názvom „Deti deťom“ vystúpila so svojím tancom skupina mažoretiek s názvom Hviezdičky

Country tance Aj takéto sympatické country páry potešili so svojím tancom školákov z námestovskej Špeciálnej základnej internátnej školy

na znak vďaka predstavili všetkým prítomným s hrou na gitaru a beatboxom. Zaspievali im tiež spolu so svojím vychovávateľom známym ľudové pesničky, ako napríklad „Na Orave dobre, na Orave zdravo“. Po ich vystúpení im školáci navštevujúci krúžky podarovali krabicu plnú stromčekov priateľstva. Drôtené stromčeky ozdobené farbami na sklo pripravovali v tvorivej dielni v piatok 22. mája spolu s niekoľkými dobrovoľníkmi v klube Centráčik v Námestove.

Klub Centráčik funguje vždy raz týždenne v rámci OZ Centráčik v priestoroch

CVČ Maják a jeho členovia – deti, dobrovoľníci aj vychovatelia – sa v ňom počas niekoľkých hodín venujú rôznym výtvarným, pracovným a oddychovým voľnočasovým aktivitám. Na aktivitách Klubu sa pravidelne zúčastňujú najmä deti zo záujmových krúžkov z Rabče.

Predseda OZ Centráčik a vychovávateľka CVČ Maják, Andrea Lubasová, vyslovila želanie, aby sa stretnutie v námestovskej Špeciálnej základnej internátnej škole každoročne opakovalo, slovami: „Chceme toto podujatie udržiavať ako tradíciu, aby sa deti vedeli rozdávať, pomôcť a po-

tešiť jeden druhého s darmi, ktoré vyrobia. Deti by mali vedieť nielen súťažiť, ale dokázať fungovať aj takýmto charitatívnym spôsobom.“

O jej charitatívnych snahách svedčí aj fakt, že ide v poradí už o štvrtú charitatívnu akciu OZ Centráčik pracujúcom pri CVČ Maják. Spolu s deťmi už navštívili Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých v Novoti, Dom charitas svätej Hildegardy v Rabči a už po druhýkrát Špeciálnu základnú internátnu školu v Námestove.

**Zuzana Kozáková,
Olga Glušťiková**

Mažoretky Umenie narábať s paličkou preukázali aj mažoretky zo skupiny Izabela z Rabče, ktoré zároveň ukončili program pripravený Centrom voľného času Maják

NA MAJSTROVSTVÁCH SR TRETÍ

Košice/Rabča
– Na desiatom ročníku putovného detského country tanečného festivalu s medzinárodnou účasťou v Košiciach s názvom Heel & toe show, ktorý bol zároveň aj majstrovstvami Slovenskej republiky sa 5. až 7. júna zúčastnili aj deti z Rabče.

Rabčiansku country skupinu s pomenovaním Country friends tvoria žiaci a žiačky základnej školy, ktorí navštevujú záujmový krúžok country tance. Krúžok funguje v Rabči v rámci Centra voľného času Maják, pod vedením vychovávateľky Andrey Lubasovej. Napriek tomu, že sa deti na tomto krúžku stretávajú iba prvý rok, a to len raz týždenne na hodinu a pol, podarilo sa im získať v Košiciach ocenenie.

Pozvanie prišlo z Nižnej

Na Deň tanca v Rabči oslovila vychovávateľku A. Lubasovú jedna učiteľka z Nižnej a pozvala ju aj so skupinou Country friends, že môžu ísť s nimi na country festival s medzinárodnou účasťou do Košíc. Mali voľných akurát desať miest v objednanom autobuse. Pozvanie sa uskutočnilo v nedeľu, rodičia rýchlo zareagovali – súhlasili – a už v piatok 5. júna rabčianske deti cestovali do Košíc. Hneď v prvý deň ich tam čakala prehliadka mesta Košice pod názvom Hľadanie košického pokladu, ktorú pripravili organizátori.

Šok z výhry

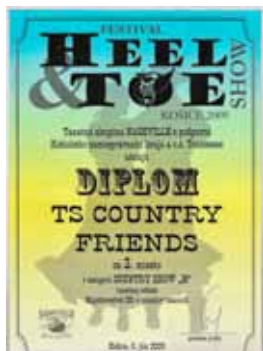
Tanečná skupina z Rabče bola v súťaži zaradená do tanečnej kategórie s názvom Country show. Na vystúpení v sobotu 6. júna všetci tanečníci z tejto skupiny zabojovali, snažili sa a napokon sa umiestnili na majstrovstvách Slovenska na treťom mieste. Priniesli si tak naspäť diplom a krásnu trofej. „Aj keď na javisku v Košiciach stá-

Tanec na Country bále

Vysmiatie deti z Rabče z krúžku country tancov držia v rukách diplom z desiateho ročníka putovného detského country tanečného festivalu s medzinárodnou účasťou v Košiciach, kde sa umiestnili na treťom mieste

li mnohí profesionáli, napriek tomu sa rabčianske deti nezľakli a odtancovali svoj program na sto percent. Pre deti to bol obrovský šok, že vyhrali. Sú veľmi talentované, absolvo-

vali už viacero vystúpení a chcú tancovať aj na budúci rok, kedy ich čakajú ďalšie prehliadky a súťaže,“ vysvetľuje vychovávateľka z CVČ Maják Andrea Lubasová.

Rabčianske deti z krúžku country tancov si na festivale v Košiciach, kde si vybojovali tretie miesto, zatancovali aj na takomto Country bále

Osemčlenná rabčianska detská country skupina s názvom Country friends sa pokojne zmestila aj do jednej košickej telefónnej búdky s odôvodnením, že dobrých ľudí sa predsa všade veľa zmestí

Deti sa aj zabavili

Vyhlásenie výsledkov súťaže bolo v Košiciach spojené s country tanečným bálom, kde sa všetci účastníci festivalu mali možnosť zabaviť a zatancovať si. Na druhý deň – v nedeľu 7. júna – rabčianske deti ešte pred návratom domov navštívili Spiš-

ský hrad. Ich účasť na festivale v Košiciach hodnotí vychovávateľka A. Lubasová ako veľmi úspešnú a ďakuje rodičom detí z krúžku Country tancov za to, že umožnili svojim súhlasom účasť svojich detí na tomto podujatí.

Oľga Glušíková,

FOTO: Andrea Lubasová

Pomôže niekto určiť ľudí na fotografiách?

ROZŠÍRENIE CINTORÍNA

Obecné služby začali rozširovať plochu nového cintorína smerom k rieke. Práce začali rozváňaním kamenného múru a vytvorením prístupovej cesty. Spodná plocha bude postupne navýšená návozom zeminy. Následne sa obnoví kamenný múr. RABČAN, obecné služby pokračuje vo výstavbe nového kamenného múru v spodnej časti okolia kostola.

– red

NÁKLADNÁ AUTODOPRAVA DÁRIUS KORMAN

FERLETOVA 1111, RABČA

☎ 0903 541 773

PONÚKA NA PREDAJ

- piesok dunajský 1 t za cenu 16 €/482 Sk • piesok na mu-
rovanie 1 t 0 - 4 za cenu 14 €/421,76 Sk • poterák premýva-
ný 1 t 0 - 2 za cenu 14 €/421,76 Sk • poterák premývaný 1 t
0 - 4 za cenu 16 €/482 Sk • štrk betonársky 1 t 0 - 16 za ce-
nu 16 €/482 Sk • kamenivo 1 t 4 - 8 za cenu 14 €/ 421,76 Sk
• kamenivo 1 t 8 - 16 za cenu 16 €/ 421,76 Sk • kamenivo 1 t
0 - 32 za cenu 14 €/ 421,76 Sk • kamenivo 1 t 0 - 63 za cenu
13 €/ 391,63 Sk • dekoratívne kamene 1 t za cenu
26,56 €/ 800,14 Sk

Uvedené ceny za stavebné materiály sú bez DPH

Rozvoz Avia, Iveco, vyklápač

- uhlie hnedé Bilina 1 q 12,60 €/370,55 Sk • uhlie čierne kocka
1 q 15,77 €/475 Sk • uhlie hnedé Bilina 1 q 12,60 €/370,55 Sk
• uhlie čierne ako hrášok 1 q 18,25 €/550 Sk

Uvedené ceny za uhlie sú s DPH

1. V prípade väčšieho množstva poskytujem zľavy!
2. Dokladovanie k stavebnému sporeniu.
3. Zájemcovia si môžu uvedený tovar zakúpiť v akomkoľvek množstve na PD Širava Rabča, hore pri maštaliach.
4. Voľný prístup ku váhe, seriózne jednanie so zákazníkom.

STOP OHŇU V LESE

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Námestove v spolupráci s Obvodným lesným úradom D. Kubine v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 314/2001 Z.z. O ochrane pred požiarmi v platnom znení a §2 ods. 1 Vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z.z. O požiarnej prevencii v platnom znení **VYHLASUJE ČAS ZVÝŠENÉHO NEBEZPEČENSTVA VZNIKU POŽIARU** v územnom obvode okresu Námestovo **od 28. 4. 2009 – do odvolania**. V čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je každý povinný dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti. Fyzickým osobám sa podľa § 14 zák. č. 314/2001 Z.z. na lesných pozemkoch **ZAKAZUJE** najmä: **zakladať alebo udržiavať ohne, používať otvorený oheň, fajčiť alebo odhadzovať horiace alebo tlejúce predmety, vypalovať porasty bylín, krov a stromov**. Vlastníci, správcovia, alebo užívateľia lesných pozemkov sú určené ďalšie opatrenia ktoré sú uvedené v plnom znení na úradnej tabuli obce Rabča.

Text vyhlásenia zákazu je skrátený. Zdroj: OcÚ

**JUBILANTOM
BLAHOŽELÁME****75 rokov života**

♥ Anna Masničáková

70 rokov života

♥ Emília Kovaličková

♥ Jozef Piták

♥ Anna Tvarožková

♥ Jozef Adamčík

♥ Justína Dominová

♥ Mária Šurinová

♥ Vendelín Jagelka

♥ Justína Gluchová

**VÍTAJTE MEDZI
NAMI – narodení**

Sára Ferancová, Matej Bugaj, Marko Metes, Lea Zboňáková, Peter Skurčoňák, Nina Adriana Kadlub, Diana Ďubeková, Tomáš Svetlák, Marko Maslaňák, Michaela Brišová, Boris Zboroň, Sára Skurčoňáková, Jakub Jozef Bandík, Alžbeta Sivková, Karolína Skurčoňáková, Marko Barňaš, Šimon Tomčík, Ján Grobarčík, Diana Kormanová, Erika Vedjelová, Ján Galgaňák

**NOVÝ VÝTVARNÝ ODBOR PRE ŽIAKOV
A ŠTUDENTOV OD 14 ROKOV NA ZUŠ**

Základná umelecká škola v Námestove otvára v školskom roku 2009/10 v pobočke Rabče 4-ročné výtvarné štúdium pre žiakov a študentov od 14 rokov.

Výtvarná výchova je zameraná ako príprava na ďalšie štúdium výtvarnej profesie na stredných a vysokých školách.

Vyučujúca: Mgr. Zlatica Staniková.

**PRIHLÁŠKY A BLIŽŠIE INFORMÁCIE V AUGUSTE
NA TEL. Č. 0907 250 636**

Basketbalový turnaj

Výsledky basketbalového turnaja pri príležitosti
„DNÍ RABČE“ dňa 4. 7. 2009

DREAM TEAM – TROSKY RABČA	35 : 33
NÁMESTOVO – TROSKY RABČA	62 : 37
NÁMESTOVO – DREAM TEAM	36 : 21

TABULKA

1. NÁMESTOVO	2	2	0	98:58	4
2. DREAM TEAM	2	1	1	56:69	2
3. TROSKY RABČA	2	0	2	70:97	0

**Futbalový
turnaj**

Dni Rabče, 4. jún.

Rabčice – Kolky 2:1 (2:0)

Gacel – Bocian 1:1 (1:1)

4:3 na penalty.

Porazení o 3. miesto

Kolky – Bocian 3:0 (1:0)

Víťazi o 1. miesto

Gacel – Rabčice 1:0

**ODPOČINUTIE
VEČNÉ
DAJ IM, PANE ...**

Jozef Mihaliak

* 18. 9. 1938 † 2. 5. 2009

Anna Raticová

* 5. 9. 1942 † 17. 5. 2009

Marta Kekičáková

* 26. 7. 1947 † 15. 5. 2009

Božena Pienčáková

* 3. 5. 1951 † 16. 5. 2009

Roman Zboroň

* 14. 10. 1955 † 7. 6. 2009

Ludovít Masničák

* 23. 4. 1969 † 16. 6. 2009

Marie Štetárova

* 10. 11. 1973 † 1. 7. 2009

Dáriuš Jančo,

* 23. 10. 1940 † 3. 8. 2009

**POŽIAR
HLÁSTE**

**Vznik požiaru hlás-
te na telefónne číslo
150 alebo 112**

ÚSPEŠNÝ MOTORKÁR

Peter Slovák s Raticom sa zúčastnil 19. júla na motokrosových pretekoch v Zákamennom. Napriek dažďu na pretekoch prišlo veľa divákov a nechýbali ani viacerí z Rabče. Peter Slovák skončil v kategórii hobby na 4. mieste a ukázal peknými jazdami krásu motokrosu.

Doobeda v Zákamennom bola súťaž Beh do vrchu a aj tu mala Rabča dvoch pretekárov: Jozefa Jagelku a Michaelu Maxovú (viď foto vpravo).

V. BRIŠ

Turnaj SNP – 35. ročník

Turnaj sa uskutočnil v nedeľu 26. júla.

Výsledky

Rabča – Pewel Slemenská 3:2

SLÁVIA Rabčice – TATRAN Klin 1:1 (4:5) pen.

TJ Slávia

O III. miesto

Pewel ŠI – Rabčice 4:1

O 1. miesto

Klin – Rabča 3:1

Víťazom je TATRAN Klin

VYŽREBOVANIE FUTBALOVÝCH ZÁPASOV ORAVANU RABČA – JESEŇ 2009

Dátum	DOSPELÍ – II. tréda	Začiatok	Odchod	Dátum	DORAST – 5. liga	Začiatok	Odchod	Dátum	ŽIACI – 2. liga, starší/mladší	Začiatok	Odchod
9. 8. N	Or. Lesná – Rabča 2:3	16 ³⁰	15 ⁰⁰	8. 8. S	Rabča – L. Lúžna 6:2	16 ³⁰	–	1. 9. Ut.	Rabča – Turany	11 ³⁰	–
16. 8. N	Rabča – Or. Polhora	16 ⁰⁰	–	15. 8. S	S. Križ – Rabča	16 ³⁰	14 ⁰⁰	15. 9. Ut.	Rabča – Vrútky	11 ³⁰	–
23. 8. N	Liesek – Rabča	16 ⁰⁰	14 ³⁰	22. 8. S	Rabča – O. Veselé	16 ⁰⁰	–	22. 8. S	L. Hrádok – Rabča	10 ⁰⁰	7 ⁰⁰
30. 8. N	Rabča – Bziny	16 ⁰⁰	–	29. 8. S	Palúdzka – Rabča	14 ⁰⁰	11 ⁰⁰	30. 8. N	Rabča – Zákamenné	12 ⁰⁰	–
6. 9. N	Dlhá – Rabča	15 ³⁰	14 ⁰⁰	5. 9. S	Rabča – T. Teplice	15 ³⁰	–	6. 9. N	Habovka – Rabča	11 ³⁰	9 ³⁰
13. 9. N	Rabča – Leštiny	15 ³⁰	–	12. 9. S	Rabča – Lubochňa	15 ³⁰	–	13. 9. N	Rabča – Kláštor p. Z.	11 ³⁰	–
20. 9. N	Zákamenné – Rabča	15 ⁰⁰	13 ⁰⁰	20. 9. N	Liesek – Rabča	12 ³⁰	11 ⁰⁰	20. 9. N	Z. Poruba – Rabča	11 ⁰⁰	8 ⁰⁰
27. 9. N	Rabča – Párnica	15 ⁰⁰	–	26. 9. S	Rabča – Zuberec	15 ⁰⁰	–	27. 9. N	Rabča – Itebné	11 ⁰⁰	–
4. 10. N	Habovka – Rabča	14 ³⁰	13 ⁰⁰	3. 10. S	Likavka – Rabča	14 ³⁰	12 ³⁰	3. 10. S	Sučany – Rabča	10 ⁰⁰	7 ³⁰
11. 10. N	Rabča – Hruštín	14 ³⁰	–	10. 10. S	Rabča – Mošovce	14 ³⁰	–	11. 10. N	Rabča – Liesek	10 ³⁰	–
18. 10. N	Podbiel – Rabča	14 ⁰⁰	12 ⁰⁰	18. 10. N	Sihelné – Rabča	11 ³⁰	10 ³⁰				
				24. 10. S	Rabča – Trstená	14 ⁰⁰	–				
				1. 11. N	Vrútky – Rabča	10 ³⁰	8 ³⁰				

Hrací deň: S – sobota, N – nedeľa, U – utorok.

FUTBAL KONČÍ AJ ZAČÍNA

Futbalisti Oravanu Rabča ukončili súťažný ročník 2008 – 09. Od 9. augusta sa začína nový ročník. Aký bol ten minulý? Pre niektoré družstvá úspešný a pre iné neúspešný.

KONEČNÉ TABUĽKY

Muži 1. trieda

1. Or. Podz.	26 14 6 6	52:31 48
2. Zubrohl.	26 13 6 7	61:32 45
3. Novof.	26 13 5 8	49:40 44
4. Bobrov	26 12 5 9	42:49 41
5. O. Poruba	26 12 4 10	65:48 40
6. Lokca	26 11 7 8	49:46 40
7. Vavrečka	26 11 4 11	51:35 37
8. Veličná	26 9 6 11	47:44 33
9. Klin	26 8 9 9	36:38 33
10. Breza	26 8 9 9	36:38 33
11. Krivá	26 9 5 12	48:48 32
12. Rabča	26 9 4 13	37:51 31
13. Dlhá	26 7 12	29:53 28
14. Leštiny	26 4 7	15:22 64 19

Dorast 5. liga, sk. B

1. Žabokreky	24 18 1 5	89:28 55
2. Likavka	24 16 3 5	60:25 51
3. T. Teplice	24 14 7 3	53:18 49
4. Diviaky	24 14 1 9	64:47 43
5. Liesek	24 14 1 9	44:38 43
6. Trstená	24 12 6 6	54:32 42
7. Rabča	24 10 5 1	50 34
8. Palúdzka	24 9 11	54:65 28
9. O. Veselé	24 7 6 11	35:43 27
10. L. Kokava	24 7 4 13	47:61 25
11. T. Kľačany	24 5 2 17	33:74 17
12. L. Lúžna	24 4 5 15	31:81 17
13. Bziny	24 5 11	18:71 16

Starší žiaci 2. liga

1. Žilina	26 24 0	2107:19 72
2. Martin	26 22 1 3	71:32 67
3. Ružom.B	26 18 4 4	81:20 58
4. K.N.Mesto	26 15 3 8	59:25 48
5. L. Mikul.	26 13 4 9	45:33 43
6. Bytča	26 13 2 11	71:43 41
7. T. Teplice	26 10 3 13	38:49 33
8. V. Rovné	26 10 1 15	48:49 31
9. Dlhá	26 8 4	14:30 65 28
10. Rajec	26 8 3	15:40 64 27
11. Trstená	26 8 2	16:28 56 26
12. Belá	26 7 1	18:33 58 22
13. Krásno	26 5 3	18:36 88 18
14. Rabča	26 5 1	20:24 110 16

Mladší žiaci 2. liga

1. Žilina	26 24 2	0187:13 74
2. L. Mikul.	26 23 2	1134:25 71
3. Martin	26 20 2	4135:33 62
4. Ružomb.	26 16 1 9	96:47 49
5. Belá	26 14 5 7	62:62 47
6. K.N.Mesto	26 11 4 11	46:55 37
7. T. Teplice	26 11 1 14	73:68 34
8. Trstená	26 9 3	14:48 72 30
9. Rabča	26 9 2	15:61 80 29
10. Bytča	26 8 5	13:50 84 29
11. Krásno	26 8 3	15:47 105 27
12. Rajec	26 7 3	16:41 101 24
13. Dlhá	26 3 2	21:33 121 11
14. V. Rovné	26 1 1	12:16 163 4

Najúspešnejším kolektívom minulého ročníka bol dorast, ktorý obsadil 7. miesto (vlni 13.). Oporami družstva boli: Lukáš Brišák, Michal Bandík, Matúš Chudiak, Marek Pilarčík. Najlepší strelec Jozef Galis, Peter Kol-

Žiaci TJ Oravan Rabča v súťažnom ročníku 2008/09 – II. liga

Starší horný rad zľava: Jozef Mihaliak – tréner, Matúš Skurčoňák, Milan Bajčíčák, Martin Mihaliak, Patrik Kvashák, Patrik Kolčák, Tomáš Bublák, Patrik Krivanka, Jozef Havlíček – vedúci družstva. **Dolný rad:** Filip Jagelka, Martin Adamčík, Dávid Miklušák, Patrik Brezoňák, Adam Ladňák, Adam Ganobjak

čák, Anton Vorčák. Veľký podiel na úspechu mali aj tréneri dorastu. Ján Iskierka a Miroslav Adamčík. V novom ročníku očakávame ďalšie zlepšenie, nakoľko väčšina hráčov ostáva v doraste (ročník 1991 a mladší).

Žiaci mali zapojené do súťaží tri družstvá. Starší a mladší štartovali v II. lige, čo bola najvyššia súťaž v histórii rabčianskeho futbalu a prípravka štartovala v okresnej súťaži. Starší obsadili v tabuľke 14. miesto a súťaž opúšťajú. Ukázalo sa, že je ťažké súťažiť s mestskými družstvami, kde majú na školách športové triedy. Ne-

dostatočný bol aj počet hráčov, a preto pravidelne nastupovali za starších aj mladší žiaci. Najlepšie výkony v zápasoch podávali: Tomáš Bublák, Marcel Pikoš, Patrik Krivanka – najlepší strelec, Patrik Kolčák, Milan Bajčíčák, Martin Mihaliak, Filip Jagelka, Peter Gužík a Dávid Miklušák.

Mladší boli úspešnejší, keď obsadili 9. miesto, hoci na zápasy nastupovali bez svojich najlepších hráčov, ktorí nastupovali za starších. Oporami boli: Rastó Bublák, Adam Ladňák, Patrik Brezoňák, Lukáš Oleš, Adam Ganobjak, Martin Adamčík – najlepší strelec, Tadeáš Skurčoňák a Maroš Gluch. Trénerami a vedúcimi boli Jozef Mihaliak a Jozef Havlíček. Prípravka obsadila v skupine D 3. miesto zo štyroch účastníkov. Trénovali ich Jozef Brezoňák a Ján Kozák. Najlepší hráči: Ján Garaj, Maroš Oselský, Martin Brezoňák, Stano Kudják, Paľo Garaj, Martin Luskoň. Dospelí po jedenástich rokoch opúšťajú 1. triedu nepretržitého štartu v najvyššej Oravskej súťaži, hoci po jeseni boli na treťom mieste. Jar mali veľmi slabú, keď v nej získali iba 10 bodov (jesen 21). Príčin neúspechu bolo viac. Mužstvo po jeseni opustil tréner Ján Kova-

líček a na jar ho viedli neuskúsení tréneri Dávid Vojtech a Jozef Skutka. V jarnej časti odohrali na domácom ihrisku iba 5 zápasov, z ktorých 2 prehrali, vonku získali iba 1 bod v 8. zápasoch. Na jar chýbali vo viacerých zápasoch hráči: Michal Adamčík, Jozef Gužík, Ján Kovalíček ml. a Miloš Porvich (zranenia, dištanc). Ďalší hráči chýbali. Oporami mužstva boli: Jozef Gužík, Michal Adamčík, Martin Kozák, Rastislav Slovák, Tomáš Sivka, Miloš Porvich a Štefan Revaj pre pracovné záležitosti, a tak zostava sa z nedele na nedeľu často menila. V budúcom ročníku budú naši muži štartovať v II. triede a veríme, že budú úspešnejší, ako v tom minulom.

Okrem trénerov vo futbalovom oddieli pracovali: Ján Domin – predseda, Paľo Jendreas – zdravotník, Štefan Zboňák – hospodár, Jozef Kovalíček, Dušan Ratica, Štefan Dubeľ – rozhodca. Ak som na niekoho zo športovcov a funkcionárov zabudol, prepáčte. Za ich prácu im patrí poďakovanie.

Ďakujem aj našim futbalovým fanúšikom a verím, že zachovajú aj v budúcom ročníku priazeň našim futbalistom.

Jozef Havlíček,
predseda TJ ORAVAN

Mladší žiaci – horný rad: Jozef Mihaliak, Maroš Gluch, Adam Ladňák, Adam Ganobjak, Ján Garaj, Jakub Randiak, Tomáš Piták, Jozef Havlíček;

dolný rad: Dalibor Herud, Stano Kudják, Štefan Iskierka, Peter Šurinčík, Rastó Bublák, Lukáš Oleš, Tadeáš Skurčoňák, Martin Brezoňák